

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Anglijos premjerui Churchill'ui lankantis Washington, ALR Katalikų Federacijos pirmininkas J. B. Laučka pasiuntė jam sveikinimo telegramą, pareikšdamas pasitikėjimą alijantų pergale ir viltį, kad Lietuvos reikalas susilauks tinkamo sprendimo. Sausio 5-tą K. Federacijos pirmininkas gavo iš Anglijos ambasados atsakymą, kuriame padėkota už geros valios pareiškimą. Antra dalis atsakymo taip skamba: "Jis (p. Churchill) prašė mane užtikrinti jus, kad lietuvių klausimas kompetentiškų autoritetų Londone yra sekamas su susidomėjimu ir simpatija (He has asked me to assure you that the Lithuanian question is being followed by the competent authorities in London with interest and sympathy). Atsakymą pasirašė A. Rumbold.

Dėl nesveikatos, kunigas Jonas Balkūnas pasitraukė iš Kunigų Vienybės sekretoriaus ir jos organo "K. V. Biuletenio" redaktoriaus pareigų. Sekretoriaus vietą užėmė Brooklyno Apreiškimo parapijos klebonas kun. Norbertas Pakalnis, o redaktoriaus — kun. Vienybės pirmininkas. LRKSA Dvasios Vadas kun. Pr. M. Juras.

Gruodžio 30, 1941, New Haven, Conn., įvyko svarbus Katalikų Federacijos centro valdybos susirinkimas. Apsvarstyti aktualieji šių dienų reikalai. Nutarta atsikreipti į K. F. skyrius su paraginimu steigti U. S. Apsaugos Bonų (Defense Bonds) platinimo ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus talkos skyrius. Apsvarstyta tolimesnė K. Federacijos veikla Amerikos lietuvių visuomenės ir Lietuvos gerovei.

Galy gale susidarė taip pagedaujamas Laisvo Lietuvos Komitetas, kurs atstovaus laikinąją pavergtos Lietuvos vyriausybę. Gal būt, netrukus išgirsime apie to komiteto veikimo planus. Jo laukia sunkus ir atsakingas darbas — gauti Amerikos ir kitų alijantų pripažinimą ir išvystyti akciją Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Nėr abejonės, kad Amerikos lietuviams Komitetas ir jo žygius, jei tik matys, kad darbas rimtai varomas. Kaip anais laikais Amerikos lietuviams nesigailėjo gausių aukų Lietuvos nepriklausomybės reikalams, taip ir šiais laikais galima tikėtis gausios paramos.

Prie Changsho kiniečiai suplikė japonus. Tai didelis kiniečių ir alijantų laimėjimas. Kiniečių dvasia

NAZIŲ VIRŠŪNĖS BIJO ARMIJOS SUKILIMO

HITLERIS DAR ATLEIDĖS IŠ VADOVYSTĖS EILĖ ĮZYMIŲ GENEROLŲ

JAPONAI VERZIASI Į HOLONDŲ RYTINIŲ INDIJŲ SALAS

Sausio 11-tą bolševikai atsiėmė plieno gamybos centrą Liudinovo miestą, kurs randasi 100 mylių į pietryčius nuo Smolensko. Kryme bolševikai atsiėmė Balaklava miestą, kurs randasi 10 mylių nuo Sevastopolio.

Maskva sako, kad Leningrado ir Sevastopolio apgūlimai yra likviduoti. Naziai, nors tvarkoje, bet visu Rusijos frontu traukiasi atgal. Maskva taip pat skelbia, kad nuo nazių ir bolševikų karo pradžios, naziai praradę 6,500,000 kareivių — užmuštais, sužeistais ir nelaisvę paimtais. Dabar sovietai traukia iš Sibiro pačią žinią (ski army), kurie padės naikinti nazius. Vienok kiti šaltiniai parodo, kad naziai traukiasi ir taupo savo jėgas pavasario ofensyvai.

Sausio 11-tą japonai keturiose vietose įsiveržė į holandų Rytinių Indijų salas.

Vienas įsiveržimas padarytas Tarakan salon, kur randasi nežymus aliejaus centras. Holandų jėgos priešą sutiko smarkiu pasipriešinimu. Kiti trys įsiveržimai į jūrą ir orą (parasutininkai) įvykdinti Celebes saloje, Minahassa sekcijoje.

Sausio 12-tą japonai paskelbė, kad jų jėgos užėmė U. S. laivyno bazę Olongapo, kuri randasi Batan pusulyje, 60 mylių nuo Manilos. Japonai taip pat skelbia užėmė Jungtinių Malay valstijų sostinę Kuala Lumpur, 180 mylių nuo Singapore. Japonų nelaisvėn tarp kitų ptekęs 28 anglų divizijos generolas Bennett.

Svedai skelbia daugiau žinių apie Hitlerio ir nazių armijų generolų nesuspriktimus. Esą, nazių partijos viršūnės, prisibijodamos armijos sukilimo, Berline ir kituose miestuose svarbesnės įstaigos apstatė kanuolėmis ir kulkosvaidžiais. Šale atstatyto kariuomenės vadovo maršalo Brauchitsch, būk Hitleris sagti davęs dar šiems populiariausiems armijų vadams: gen. Bock, buvusiam centrinio Rusijos fronto komandieriui; gen. Blaskowitz, pasižymėjusiam kare prieš lenkus; Brauchitsch'o padėjėjui gen. Niedermayer, Leningrado fronto komandieriui maršalui von Leeb, pietinio Rusijos

pakilo. Jie patys pamatė, kad reikia tik lygių kovos irankių, o priešas turės iš jų žemės trauktis atgal. Yra žinių, kad nemenkos kiniečių jėgos pasiūstos į Burma ginti svarbias susisieklimo linijas su alijantais.

PAN-AMERICAN KONFERENCIJA

Rio De Janeiro.—Sausio 15-tą čia prasidėjo Pan-American konferencija, kuri dalyvauja 19-kos amerikoniškų respublikų atstovai.

Konferencija svarstys bendro apsigynimo problemas. Pratomama, kad visos šalys pasisakys prieš asies valstybes—Japoniją, Vokietiją ir Italiją, išskiriant, gal būt, tik Argentiją, kurios diplomatija užima neaiškia pozicija. Daugelis iš amerikoniškų respublikų, kai tik U. S. buvo užpultas, nutraukė santykius su asies valstybėmis, o kai kurios paskelbė karą stovį.

SUDARĖ NACIONALĖ KARO DARBO TARYBA

Washington.—Sausio 12-tą Prezidentas Roosevelt sudarė Nacionalę Karo Darbo Tarybą (National War Labor Board). Pirmsėdžiu tos tarybos paskiras Nacionalės Apsaugos Tarpininkavimo Tarybos pirmsėdis William H. Davis. Tarybą sudaro 12 narių atstovaujanti visuomenę, industriją ir samdinius. Svarbiausiu tarybos uždaviniu bus prižiūrėti, kad karo reikmenų gaminimo dirbtuvėse neįvyktų streikų ir sutrukdyimų.

LABAI GREITAI TRAUKIASI

Kairo.—Asies jėgos taip greit traukiasi Tripolio link, kad anglai negali jų pavyti. Sako, naziams ir italams trūksta kuro. Nuo Lybijos ofensyvios pradžios anglų jėgos jau nužygiavo daugiau negu 600 mylių.

PREZ. ROOSEVELTO KALBOS PRANCŪZAMS

Londonas.—Anglų lėktuvai išmėtė okupuotos Prancūzijos gyventojams milijonus lapelių su Prezidento Rooseveltto kalbų ištraukomis. Prancūzai drąsinami priešintis okupantams ir pasitikėti alijantų pergale.

NEGRŲ RIAUSĖS

Alexandria, La.—Sausio 11-tą čia įvyko didelės negrų riaušės, kurios dalyvavo apie 3000 negrų kareivių iš artimų Livingston ir Claiborne stovyklų. 30 asmenų sužeista.

The Quickest, Surest Way
YOU Can Help Win This War ...

Buy
Defense BONDS—STAMPS
Now!

NAUJI SUSIVIENYMO NARIAI

Zemiau telpa nauji L. R. K. S. A. nariai priimti centre nuo sausio 6, 1942, ir skaitosi prie specialaus naujų narių vajeaus:

- 5 kp. Forest City, Pa. Du nauji nariai
- 46 kp. Sugar Notch, Pa. Helen Caffrey
- 89 kp. Hartford, Conn. Dr. George F. Allen
- 205 kp. Washington Depot, Conn. Margaret Kriksciun Julia W. Raymunt Helen M. Servidas
- 212 kp. Plains, Pa. Frank Sesock
- Naujas narys prirašytas su gen. organizatoriaus talka: 160 kp. Chicago, Ill. Edvardas J. Kubaitis

U.S. NORI, KAD AIRIJA UZLEISTŲ BAZES

Londonas.—Sausio 12-tą paskelbta, kad U. S. neoficialiai daro spaudimo į Airijos vyriausybę užleisti savo bazes gynyvai svarbių Atlantiko linijų. Vienok airiai kol kas griežtai laikosi savo neutralės pozicijos. Pats airių ministeris pirminkas De Valera yra New Yorke gimęs, bet ir jis kol kas nerodo palankumo tokias nuolaidas alijantams daryti.

ATRADO GASAIS NUTROKUSIĄ SEIMĄ

Greensburg, Pa.—Sausio 12-tą atrado gasais nutrokusią seimyną—Thomas Walsh, jo žmona ir 3 jų sūnus. Tragedija išaiskinta tik po trijų dienų.

NAZIAI SAUDO SAVO KAREIVIUS

Vichy.—Sausio 12-tą čia gauta žinia, kad nazių autoritetai Besancon'e, okupuotoj Prancūzijoje, sušaudė 62 kareivius, kurie nenorėję vykti į rusų frontą.

DĖL DŪMŲ ZUVO 8 MAINIERIAI

Silverton, Colorado.—Sausio 9-tą "Pride of the West" aukso ir sidabro kasykloje nuo dūmų užtroško 8 mainieriai Dūmų priėjo nuo šale kasyklos degusio namo.

Idomu pastebėti, kad jau kuris laikas, kaip nei per Kauno, nei per Vilniaus radijus, programos baigus, nebegrojami vokiečių himnai. Programa baigiama vokiečių karių daina "Nach Osten" (Į rytus).

Maskva.—Bolševikai girusi, kad jie paėmė iš vokiečių daug karo reikmenų, kuriomis aprūpina savo kariuomenę.

Londonas.—Norvegijos pakraščiais anglai sekinimai skandina nazių laivus.

KUOPOS, Ruoškit SEIMUI ĮNEŠIMUS

SEIMAS ĮVYKS BIRŽELIO MĖNESĮ, 1942, HARTFORD, CONN.

LRKSA 53-čias Seimas įvyks birželio mėnesio antroje pusėje, Hartford, Conn. Tikrosios Seimo dienos bus paskelbtos vėliau, kai visi reikalingi susitarimai dėl pamaldų, siųj vietos ir t. p. bus galutinai atlikti.

Kuopos, ruoškite Seimui įnešimus ir siųskite Istatų Komisijai prisilaikant konstitucijos 5-jo straipsnio, 1, 2 ir 3 paragrafų:

1. Bile geram stovy kuopa ar narys turi teisę paduoti sumanytą taisyti Konstituciją
2. Toks sumanymas turi būti pasiūstas raštu Konstitucijos ir Istatų Komisijai ne vėliau devyniasdešimt (90) dienų prieš Seimą. Komisija tokius pataisyms, jeigu jie nepriešingi valstybių įstatymams, studijoms ir paskelbės Susivienymo organe ne vėliau trisdešimt (30) dienų prieš Seimą.
3. Visos pataisos liečiančios Susivienymo Konstituciją, į status ir taisykles, turi būti pasiūstos tiesiog Statutų Komisijai. Tikslai šiai komisijai rekomenduojant tokios pataisos bus patiktos Susivienymo sekančiam Seimui apsvarstyti.

Kitus 53-įj Seimą liečiančius reikalus paskelbsiu vėliau.
LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

SEIMŲ GALVAS IMS PASKIAUSIA

Washington.—Sausio 12-tą U. S. majorų konferencijoje brig. generolas Lewis B. Hershey, privalomos karo tarnystės direktorius, pareiškė, kad dar toli tas laikas, kai vedę vyrų, turintys vieną ar daugiau vaikų, bus imami karo tarnystei. Direktorius gen. Hershey sako, kad šalis turės armiją iš 7,000,000 ar 8,000,000 kareivių iki toki vedę registrantai bus reikalingi. Direktorius papeikė tuos asmenis, kurie kalba, kad visi turi būti lygiai imami. "Būkime protingi ir sistematiški"—pareiškė gen. Hershey.

IŠVEŽTŲJŲ ASMENŲ SARAŠAI

Lietuvos Informacijų Biuras yra gavęs du ilgus iš Lietuvos išvežtųjų asmenų sąrašus. Jie prasideda raide "A" ir baigiasi raide "Ka". Antrasis sąrašas prasideda raide "S" ir baigiasi "Z". Pirmame sąraše sužymėta 4,774 pavardės, antrame sąraše yra 2,190 pavardžių.

Gautieji išvežtųjų lietuvių sąrašai yra kopijuojami. Kai tikrai jie bus nurašyti, tuojau bus pasiūsti laikraščiams.

Is šio šurpaus sąrašo pažymėtinos šios pavardės: rašytojas Vytautas Bičiūnas su šeima, buvęs "Trimito" redaktorius Jonas Kalnėnas su šeima, teisininkas Stasys Silingas su žmona ir, atrodo, viena dukterimi, adv. Endziulaitis, gen. Zenonas Gerulaitis, buvęs "Elios" direktorius Valentinas Gustainis su žmona Izabele Avietėnaite, Antanas ir Izidorius Tamošaičiai, užsienio ministerijos valdininkas Algirdas Vanagas ir tūkstančiai kitų.

AUTOMOBILIŲ AUKOS PADIDEJO

Pennsylvanijos Vieškelių Saugos biuro žiniomis, 1941 metais per 11-ką mėnesių Luzerne apskrity dėl automobilių nelaimių žuvo 67 asmenys iš žuvusių 33 buvo praiviai.

Palyginus su 1940 metais, pernai žuvusių skaičius yra didesnis.

Visam Penna steite per pirmus 1941 metų 11 mėnesių automobilių nelaimėse iš viso žuvo 2,022 asmenys, iš jų 908 buvo praiviai; miestuose ir miesteliuose žuvo 868 asmenys, o už jų ribų—1,154.

SUSAUDĖ GEN. UDET

New York.—Čia gauta žinia, būk naziai sušaudė populiarių generolų Udet. Jį apkaltino už aviacijos nepasisekimus.

Maskva.—Sovietų užsienio reikalų komisaras Molotovas kaltina nazius dėl jų žiaurumo ir kankinimo civilių gyventojų.

Washington.—Sausio 7-tą Prezidentas Roosevelt paragino Kongresą padidint taksus 7 bilijonais dolerių.

GARSAS

LIEUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIŠ ORGANAS
Išleista Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA

OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00. Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

Apžvalga

LAISVOS LIETUVOS KOMITETAS

Dienraščio "Draugo" pranešimu, sausio 3 ir 4 dienomis Chicagoje įvykęs Lietuvos piliečių suvažiavimas sudarė svarbų organą — Laisvos Lietuvos Komitetą (Free Lithuania Committee). Į tą komitetą įeina įžymūs asmenys. Apie to komiteto uždavinius ir reikšmę "Dr." rašo:

"Šis komitetas, kaip tenka patirti, suformuotas griežtai laikantis Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės (Department of State) nuostatų, išdėstytų vadinamam 'Free Movement' rašte. Bekerodamas dėl laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, komitetas ne tik solidarizuoja, bet visas galimas pastangas dėms remti santarvinkus kare už hitlerizmo sutriuškinimą. Komitetas, neabejojame, stipriai remis 26 santarvinkų valstybių pareikšimą kovoti šios valstybės ir nedaryti atskiros taikos, kol karas nebus laimėtas.

"Šis nusistatymas kaip tik špuola su Jungtinių Valstybių kvietimu (paskelbtu sausio 4 d.) visas šias pavergtas tautas remti sujungtųjų tautų paskelbtu dėsniu.

"Mes jautėm, kad Lietuvos piliečiams seniai reikėjo susiorganizuoti į tokį sąjūdį. Bet geriau vėliau, negu niekuomet. Mes pasitikim, kad jį saug gero padarys Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti. Mes neabejojame, kad jų darbas susilauks ne tik Amerikos lietuvių visuomenės, bet viso pasaulio lietuvių pritaurai. Amerikos piliečiai, tiesioginiai į tą sąjūdį negalės įeiti, tačiau galės jam teikti ir moralinę ir materialinę paramą."

LIETUVIAI TURI BUDĖTI

Paskiausiomis dienomis alijantų vyriausybės galvos atlaikė svarbias konferencijas, turėjo svarbius pasitarimus. Savitraštis "Amerika" dėl tų pasitarimų rašo:

"Washingtono pranešta, kad pasitarimai lietuviams ne tik vedimo planus. Tartasi ir apie būsimą pokarinį gyvenimą, apie naują santvarką pasauliui. Trikampės plėšikiškos šios užgrobtų valstybių atstovai užtikrinti, kad jų valstybės bus atstatytos nepriklausomybės. Tačiau šalia to užtikrinimo prikergeta ir viena pastaba.

"Aiškina, kad Amerikos ir Anglijos tikslas nėra tik atstatyti "visą eilę neekonomiškų suvereninių valstybių, kurios sukurtos Versaljuje." Toliau sakoma, kad Amerika ir Anglija remia nepriklausomų valstybių atstatymo dėsni, bet jos taip pat reikalau-

ja, kad tos valstybės bendradarbiautų ir gal atisakytų nuo kai kurių savo suvereninių teisių ekonomiškai sveikos ir militariškai saugios Europos gerovei." Jau yra paruoštas Roosevelt-Churchillo naujas iškilmingas pareiškimas, bet jis dar viešai neskelbiamas.

"Ką tik paminėti pranešimai iš Washingtono lyg kvepia tūstiesniais vėjais mažesniems valstybėms. Lengva pasakyti, kad ne visos po pirmo pasaulinio karo sukurtos ar susikūrusios valstybės buvo ekonomiškai pajėgios. Bet kur jodymai? Jei pavyzdžiui imtume Lietuvą, Latviją ir Estiją, tai prieš mus gražus paveikslas. Šių valstybių gyvenimo žymiai geriau gyveno nei milžiniškos Rusijos, nei Italijos, nei Jugoslavijos žmonės. Ne valstybės didume glūdi jos ekonominis pajėgumas, jos kultūrinis lygmuo, jos kūrybinis sugebėjimas.

"Kad ir švilpia rūstėni vėjai, Lietuvos draugai neturi nusiminti. Tai tik skatinis sparciau dirbt, akyliau stebėti, apskriau ateties prošvaisčius pažinti ir suprasti. Atsakingi Lietuvos asmenys turi apsiservoti nesugriauamais įrodymais, kaip Nepriklausoma Lietuva buvo pajėgi valstybinio ūkio tvarkyme, stiprinime, iš karo griuvusių ir vergijos krašto atstatyme."

RAGINA SUDVASINTI LIETUVISKĄ VEIKLĄ

Savitraštis "Lietuvių Žinios" ragina Amerikos lietuvius sustiprinti savo kultūrinę veiklą, daugiau domėtis organizacijų ir spaudos reikalais.

"Reikia pripažinti, rašo "L. Ž.", kad beveik visas lietuvių veikimas Amerikoje, šiuo tarpu, yra sustingęs tam tikrose organizacinėse formose ir likęs be turinio.

"Paimkime draugijų susirinkimus, kuriose be valdybų ir komisijų rinkimų ir parengimų raportu priėmimo, daugiau nieko nebeliko. Mūsų susirinkimuose visai išnyko paskaitos, gilesnės minties svarstymai ir nuomonėmis pasikeitimas svarbesniais gyvenimo klausimais. Iš tokių be turinio susirinkimų nariai grįžta nieko nepasimokinę ir jautiaisi be naudos sugausinę keletą valandų laiko.

"Tuo tarpu gyvenimas nestovi vietoje, bet kasdien iškelia vis naujus klausimus, kurie taip ir lieka visuomenės neapsvarstyti.

"Dar blogiau yra su tarpvietiniu bendradarbiavimu. Atskirų srovių bei grupių veikėjai, privačiam gyvenime reikalingi bendradarbiaudami ir beveik niekad nesutinkdami organizacinėje veikloje, taip atpranta nuo bendradarbiavimo su kitų pažiūrų žmonėmis.

MOTERYS IR LRKSA

LYGIOS TEISĖS IR PRIVILEGIJOS VYRAMS IR MOTERIMS.—MOTERYS GALI SUVAIDINTI SVARBŲ VAIDMENĮ ĮTRAUKIMUI JAUNIMO Į SUSIVIENYMĄ

Mes, Amerikos lietuvių, turime šaunią organizaciją—A. L. R. K. Moterų Sąjungą. Visos sąmoningesnės katalikės, kurios tik turėjo progos susipažinti su Moterų Sąjunga, prie jos prisirašė ir gražiai darbuojasi. Bet mes, moterys, turime dalyvauti ir kitų organizacijų veikime ir savo dalimi dėtis prie bendrų visuomeninių reikalų ir darbų.

Siame rašinyje noriu atkreipti malonių sesučių dėmesį į mūsų lietuvių didžiausią ir seniausią organizaciją, kuri šiomis dienomis jau mini 55 metų gyvavimo sukaktį. Ta organizacija yra vyrų ir moterų ir ji vadinasi—Lietuvių Romos Katalikų Susivienymas Amerikoje su centru Wilkes-Barre, Pa., ir su kuopomis beveik visose lietuvių kolonijose Amerikoje. Susivienymas yra griežto valdžios kontrolė ir priežiūroje, turi daug moderniška sutvarkytų skyrių, turtas siekia pusantro milijono dolerių, apdraudžia narių gyvybę ir sveikatą.

Tiesa, centro vadovybė sudaro daugumoje vyrų. Kuopose taip pat vyrai daugiau darbuojasi. Bet tai nereiškia, kad moterys negalėtų įeiti į centro valdybą, į apskričių arba kuopų vadovybes. Tai pareina nuo mūsų pačių. Jei gausingiau priklausysime, jei dalyvausime susirinkimuose, jei daugiau domėsime organizacijos likimu ir veikimu, netenka abejoti, kad ir mes turėsime progos būti išrinktomis į valdybas, nes mums yra suteikiamos lygios teisės su vyrais ir, berods, nėra buvę atsitikimo, kad mums vyrai būtų mėginę užkirsti kelią į bet kokią pirmenybę. Kiek man žinoma, centro valdyboje yra buvusių ir moterų. Savo laiku išdėmėjomis buvo p. A. Nausėdienė ir O. Bendoravičienė. Lietuvių Katalikų Susivienymo konstitucinėse komisijose ir dabar gražiai darbuojasi p. K. Šlamienė ir M. Šrupienė. Daugely kuopų taip pat nemažai moterų valdybose priklauso. Pažymėtina, kad Chicagoje veikia šios organizacijos 117 kuopa, kuri išimtinai susideda iš mergaičių. Toji kuopa savo nuotalka ir veikimo programa gali būti visoms kitoms kuopoms graži pavyzdžiui.

Iš to aiškiai suprantama, kad jei tik mes norėsime, Susivienyme galėsime vaidinti labai svarbų vaidmenį, ne kiek nuo vyrų neatsilikdamos.

Ypatingai svarbų vaidmenį mes, moterys, galime suvaidinti įtraukime į šią organizaciją jaunimo, kuris būtina reikalingas, kad užtikrinti stiprią jai ateitį. LRKSA turi šaunius vaikams skyrius, kuriuos mokesčiai yra pigesni, negu bet kurioj insurance kompanijoj. Kurios auginame vaikus, apdrauskime juos savo lietuviškoj katalikiškoj organizacijoj. Tuo būdu apdrausime ir jų tautybę ir pinigus dėsimė.

lietuvišką, bet ne į kitatautišką įstaigą. Tiesa, Susivienymas neturi nuo durų iki durų vaikščiojančių agentų, kaip apdraudus kompanijos, bet reikia pačioms kuopas arba jų valdybas susirasti, bet jei būsime sąmoningomis lietuviškomis, tai didelių sunkumų nesudaro. Tiesa ir tas, kad apdraudus kompanijos turi išminklintus agentus, kurie atėję į mūsų namus, moka gražiai kalbėti, daug žadėti ir dėl to dažnai įkalbama mums arba mūsų vaikams tai, kas mums buvo žadėta. po kiek laiko apsižiūrėjusios atrandame, kad gavome ne tai, kas mums buvo žadėta. Lietuviškoje organizacijoje tokių nesuapratimų nepasitaiko, nes Susivienymas yra mūsų pačių idėjinė, fraternalinė organizacija, suorganizuota mūsų pačių naudai ir gerovei.

Dabar yra vedamas intensyvesnis naujų narių prirašėjimo prie Susivienymo vaju. Susidomėkime šiuo vaju ir mes. Dalyvausime kuopų susirinkimuose. Kurios dar nesame narėmis, sužinokime, kada ir kur įvyks mūsų kolonijoj veikiančios kuopos susirinkimas, atsilankykime ir prisirašykime. Tai mums pačioms bus naudinga, naudinga mūsų vaikams ir visai mūsų organizuotai lietuvių katalikų visuomenei.

NAZIAI GRŪMOJA PRANCŪZIJAI

Londonas.—Čia gauta žinių, kad Hitleris daro didelį spaudimą į Vichy (Petaino) vyriausybę reikalaujamas nutraukti visus flirtavimus su alijantais, o arčiau bendradarbiauti su ašimi.

Naziai grasina užimti visą Prancūziją ir Siaurinę Afriką, jei Prancūzijos vyriausybė nesutiks gėria valia bendradarbiauti su ašimi.

Naziai kaltina Amerikos diplomatus, kad jie daro didelę įtaką Petaino vyriausybei.

Prancūzų dvasia žymiai sustiprėjo Amerikai įstojus karui. Jie pradeda tikėti alijantų pergale, dėlto pasipriešinimas naziams stiprėja.

IDOMI PROGRAMA IŠ VILNIAUS RADIOFONO

Labai idomi buvo transliacija iš Vilniaus radiofono simfoninio orkestro koncerto, kuriame dalyvavo Vilniaus Filharmonijos choras ir solistas Stasys Liepa. Dirigentai buvo Stasys Simkus ir Jeronimas Kučinskas. Be galo malonu buvo konstatuoti pažangą, kuji padaryta kelių paskutinių mėnesių bėgyje. Ši kartą orkestras kur kas įspūdingiau, drasiau ir tvirčiau grojo, negu Kaune, operos sezoną atidarant, kai jautėsi per mažas orkestras, nes iš jo turėjo pasitraukti gausingi svetimtaučiai.

SPECIALUS LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJUS PRASIDEJO. VYRAI IR MOTERYS, SUS-MO RĖMEJAI IR AUGINTOJAI, STOKITE Į KILNŲ VAJAUS DARBĄ!

RIMTIES IR AKCIJOS MOMENTAS

Nereikia nei aiškinti, kad kiekviena tauta pirmiausia žiūri savo reikalą, rūpinasi savo gerove, o tik likusį dėmesį ir simpatijas aukoja savo artimiausiems talkininkams.

Pereito pasaulinio karo patyrimai parodo, kad alijantai, laimėję karą, stengėsi iškelti bei sudrūgtinti tas valstybes ir vals. ybėles, iš kurių ateityje tikėjosi talkininkų bei pagalbos.

Ne visos tos valstybės ir valstybės patalkininkavo alijantams. Pavyzdžiui, Rumunija, kuri po pereito karo gerokai padidėjo, nūnai talkininkauja šias valstybėms.

Dar šis karas tik įsisiūbuoja, o didelių ir mažų valstybių, nepriklausomų ir pavergtų tautų vadai jau kalba ir planuoja pokarinę padėtį.

Nevelkui lietuvius apima rūpestis, koks likimas bus jų tėvynės Lietuvos. Tuo rūpinasi Lietuvos piliečiai, kurie audrų ir žiaurių okupacijų ištremiti iš savo šalies, tuo rūpinasi ir Amerikos piliečiai, kuriems ne vis viena, kas laukia jų brolius, seseris, gimines ir visą tautą, iš kurios jie yra kilę.

Lietuvių rūpestį didina gandai, kad Sovietų Rusija, kuri dabar yra Anglijos ir Amerikos talkininkė, jokių būdu nemananti atsižadėti Pabaltijos šalių, taigi ir Lietuvos. Lietuviai gyvu kailiu yra išmėginę bolševikų ir nazių okupacijas ir žino, koks likimas jų laukia, jei prisieitų pasilikti nuolatineje okupacijoje. Prisieitų atsiveiktint netik su tautine pažanga, bet ir su tautos egzistencija. Šių dienų okupantai yra nepalyginamai žiauresni, pavojingesni, negu pračities okupantai. Praeityje vartotos įvairios nutautinimo, nureliginimo, įvairios ekonominės priemonės privertusios daugelį bėgti iš savo gimtosios žemės. Šių dienų okupantai nelaukia iki patys žmonės išbėgs, jie masiniai juos išveža, išlikviduoja kalėjimais, koncentracijų lageriais ir kulkomis.

Lietuvių simpatijos yra su alijantais, ypatingai su Amerika ir Anglija. Net nazių pavergoje Lietuvoje, kai žmonės išgirdo apie Prezidento Roosevelto ir premjero Churchillio jūrų konferencijos 8-nių punktų programą, kilo neužčiaupiamas entuziazmas ir džiaugsmas. Pavergti Lietuvos žmonės negalėjo nesidžiaugti, kad ir mažoms tautoms padamas teisingumas, teisė būti sau žmonėmis, savarankiškai rūpintis savo reikalais ir likimu. Ta žinia sužadino Lietuvos jaunuomenę. Kauno gatvėse surengė džiaugsmo demonstraciją, kuri nazių autoritetai iš-

maudė šautuvų ir kulkosvaidžių ugnyje.

Vienok žodžių ir jausmų simpatijos neuženka. Juos reikia paremti tvirtesniais argumentais, didesniais žygiais. Kitos tautos, praradę savo šalių nepriklausomybę, rankų nenuleido. Holandų, norvegų, prancūzų, belgų, lenkų, čekų, jugoslavų, graikų ir kitų užkariavimų bei pavergtų tautų legijonai kariauja šale alijantų su ginklais rankose. Jų orarai skraido virš okupantų galvų ir primena saviesiems, kad išlaisvinimo valanda ateis.

Ar nelaikas lietuviams rimtai pagalvoti apie militarę organizaciją, kuri veikų šale alijantų. Tada ir mūsų diplomatų bei veikėjų balsas pasidarytų reikšmingesnis.

Užsienyje randasi aukštų Lietuvos karininkų. Jie turėtų vadovauti šiam reikalui. Gal būtų, Amerikos vyriausybė sutiktų ir leistų iš Lietuvos rezervų esamų šioje šalyje finansuoti šį judėjimą. Prisdėtų ir Amerikos lietuviai savo aukomis.

Laisvė ir nepriklausomybė perkasom brangiomis aukomis. Jei didžiausios tautos įtempia visas jėgas apginti savo teritorijas, savo gyvenimo santvarką, savo laisvę ir nepriklausomybę, tuo labiau mažos tautos turi susirūpinti savo likimu.

ANGLŲ PASITIKĖJIMAS NUOLAT DIDEJA

Londonas.—Amerikos įstojimas karui labai sustiprino anglų dvasią ir jų pasitikėjimą pergale.

Anglai labai džiaugsmingai sutiko U. S. Prezidento pareiškimą, kad Amerikos jėgos bus siunčiamos, kur tik bus reikalas susiremti su priešu.

Anglų laikraščiai rašo: "Galų gale mes galime jaustis, kad nesame vieni. Yankiai atvyksta!"

KARTALIKAI REMIA PREZIDENTĄ

Jo Ekscelencija arkivyskupas E. Mooney iš Detroito, N. C. W. C. administracinio boardo pirmininkas, pasiuntė laišką prezidentui Rooseveltui. Amerikos katalikų vyskupy ir visų katalikų vardu arkivyskupas žada nuosirdžiausią paramą prezidentui sunkiose jam šiandienose vadovauti karui iki laimėjimo. Ekscelencija pareiškia, kad Amerikos katalikai šalies apdraudai pasizada netik panaudoti visus savo mediaginius ir dvasinius resursus, bet aukoti savo lobius, garbę ir gyvastis. Karas turi būti laimėtas ir pasauliui užtikrinta patvari taika ir visai žmonijai palaima.

Reguliarai pirkdami Ap-saugos Taupymo Bonus ir Zenklelius jūs paremsite Ap-saugos programą ir tuo pa-čiu laiku padėsite sau ir sa-vo šeimynai.

MES NELEISIME JIEMS MIRTI BADAU

Išbadėjusiomis akimis lietuviai tremtiniai žvelgia į Sibiro neišmatuojamus plotus. — Jau dalis aukų pasiūsta į Sibirą. — Jei norime sušelpiti lietuvius tremtinius, reikia gausingusių aukų

Rusijoje už Uralo, Kazakstano ir Mongolijos tyruose tenčia ir miršta dešimtys tūkstančių lietuvių tremtinių. Rusijos dykumose — Sibire ir kitose vietose šienien šala ir alksta tūkstančiai geriausių lietuvių — dainininkų, ūkininkų, agronomų, mokytojų, gydytojų. Alksta tenai ir skursta ne tik suaugę, bet ir maži vaikai. Išbadėjusiomis akimis jie žiūri į begalinius Sibiro plotus ir laukia, ar kas neatneš jiems duonos, vaistų įstintusioms rankutėms ir kolytėms.

Biauriausia, kad tremtiniai, kurie stovyklauja kur toliau nuo upės, ežero ar šaltinio; kiekvienas para gauna tik 3-4 litrus vandens. Tų trijų litrų vandens turi pakakti nusiprausimui, rūbų išsiskalbimui ir atsigerti. Tiek vandens tremtiniui nepakanka, ypač esant edeliems karščiams. Tremtiniai trokšta, dūsta maldaudami kiek nors daugiau vandens.

Tokia baisi ir tragiška mūsų lietuvių tremtinių būklė Sibire ar kitose vietose, kad sunku ir aprašyti ir įsivaizduoti. Bet Amerikos lietuviai savo brolių tremtinių baisesiausių ir žiauriausių būklę supranta ir atjaučia. Todėl ne tik jie per prakalbas, bet ir kitomis progomis aukoja savo sunkiai uždirbtus centus, kad tik palengvintus sunkią tremtinių Sibire dalį.

Lietuvai Gelbėti Fondas, 1941 m. spalio mėnesio pabaigoje, į Sibirą lietuviams tremtiniams išsiuntė šimtą penkiasdešimt dolerių, o gruodžio 29 d. į Sibirą mūsų broliams lietuviams tremtiniams išsiūsta daugiau kaip keturi šimtai dolerių; taip pat pasiūsta į Portugaliją \$35.00, o į Svediją irgi \$35.00.

Kai tik į Lietuvai Gelbėti Fondą suplauks gausingės aukos, tuojau bus suorganizuota stipresnė ir galingesnė pagalba mūsų broliams lietuviams, kenčiantiems Rusijos gilumoje. Jau

ir dabar ieškoma būdų ir priemonių, kad būtų sušelpamas ne vienas kitas lietuvių tremtinis, bet didesnis jų skaičius. Visam tam reikalui reikia pinigų. Mums džiugu pranešti, kad šiomis dienomis iš Maspeth, N. Y. Lietuvai Gelbėti Fondo skyrėms per kun. Joną Balkūną, gauta \$200.00. Kun. V. Slavynas prisijuntė \$5.00, J. Jakštas iš Chicago \$2.00, p. Norbutas \$1.00.

Taip pat tenka girdėti, kad S. Bostone, Mass., Worcester, Mass., Waterbury, Conn. ir kitose vietose su nepaprastu uolumu yra varomas aukų vaju lietuviams tremtiniams Sibire. Kun. K. Barauskas š. m. sausio 18 d. lietuvių tremtinių Sibire reikalais kalbės Detroito, o paskui Pittsburgo. Jei kai kurios kolonijos gali rasti kitų kalbėtojų, tai labai maloniai Lietuvai Gelbėti Fondas prašo pasinaudoti kitais kalbėtojais, kaip pavyzdžiui, kun. dr. Deksniu, kun. dr. Gečiu, rašytoju Ant. Vaičiulaičiu, adv. S. Gabaliausku ir kitais. Svarbu, kad mes kuogreičiausiai pravestume aukų vaju ir surinktume didžiausią sumą pinigų, kuriais galėtume pagelbėti išbadėjusiems tremtiniams Sibire. Mes nieku būdu negalime leisti jiems mirti badau.

Lietuvai Gelbėti Fondas maldautė maldauja ne tik pavienių aukų, bet taip pat prašo visų kolonijų kuo greičiausiai praveisti aukų vaju lietuvių tremtinių Sibire reikalams. Lietuvos Gelbėti Fondas tik, kad visos lietuviškos kolonijos panaudos visas galimas priemones surinkti kuo didžiausias sumas pinigų lietuviams tremtiniams Sibire.

Lietuvai Gelbėti Fondas 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

KODEL MES BUVOME PRIVERSTI STOTI Į KARĄ

Prezidentas Rooseveltas Atidengė Japonijos Viliugystės ir Vokietijos-Italijos Šamokslą

Aiškiame, faktais paremtame įvykių išaiškinime, kurie galutinai įtraukė Jungt. Valstybes į karą, prezidentas Rooseveltas gruodžio 15 d., drąsiai kaltino Japonijos viliugystę ir Vokietijos šamokslą už suardymą Amerikos pastangų palaikyti taiką.

Jo pranešimas Kongresui peržvelgė santykius tarp Amerikos ir Japonijos nuo 1853 m., iki juodojo sekundinio, gruodžio 7 d., kada Japonija be jokio įspėjimo užpuolė mūsų salas Pacifike, ir prezidentas visam pasauliui atidengė Vokietijos-Italijos bendrus planus užvaldyti pasaulį.

"Tai yra rekordas visai istorijai, kuris bus laikomas su nusistebėjimu, liūdesiu, pasibaisėjimu ir pasibaūrėjimu", sakė prezidentas, baigdamas savo pareiškimą

apie ilgą seriją diplomatiskų derybų tarpe šios šalies ir Japonijos.

"Mes dabar esame kare", pareiškė prezidentas. "Mes kovojame savęs apgynimui. Mes kovojame apsaugoti mūsų tautinę egzistenciją, mūsų saugumo teisę, mūsų teisę džiaugtis palaiminta taika. Mes kovojame gindami įstatymų, tvarkos ir teisingumo principus prieš pastangas nebuvusio žiaurumo sugriauti tuos principus ir uždėti ant žmonijos neribotą režimą žiaurais valdymo per neribotą ir nesuvaržytą jėgą."

Kitos šalys, taipgi, sakė prezidentas, paskelbė karą Japonijai — Australija, Kanada, Kinija, Costa Rica, Kuba, Dominika Respublika, Guatemala, Haiti, Hondurasas, Holandija, Nicaragua, Naujoji Zelandija, Panama, El Salvador, Pietų

Afrika, Anglija ir Lenkija. Dar kitos mūsų kaimyniškos šalys pareiškė jų solidarumą su Jungt. Valstybėmis.

"Šios ir kitos taiką-mylinčios šalys kovos, kaip ir mes, pirmą, kad padarytų galą Japonijos agresijos programai, ir, antra, užtikrinti teisę įvairioms tautoms ir žmonijai gyventi taikoje, saugumo ir teisės sąlygose", sakė prezidentas.

"Šios šalies žmonės pilnai vieningi savo nusistatyme pašvęsti mūsų visą tautinę galią ir visą kareivinę jėgą ant visados užbaigti agresijos ir prievartos pavojus, kurie ilgą laiką grasią pasauliui ir kurie dabar tiesioginiai kerta Jungtinių Valstybių saugumą."

Prezidentas pradėjo savo dokumentą su trumpa istorija Amerikos santykių su Japonija nuo tada, kai ta šalis užmezgė ryšius su vakarine civilizacija Commodore Perry nuvykimu 1854 m.

Per dešimt mėnesius, kuomet pasitarimai ėjo, prezidentas paaiškino, Jungtinių Valstybių valdžia dėmesį kreipė ne tik į savo legalius reikalavimus, bet ir į Japonijos ir kitų šalių Jungt. Valstybės tvirtai rėmė pagrindinius mažų tautų teritorijų neliečiamybės principus, rėmė nesikišimą į kitų šalių vidaus reikalus.

Per paaiškėjimą, kad su kiekvienu pasiūlymo svarstymu, prezidentas pabrėžė "Japonija neketino pakeisti nors mažiausiu būdu jos gobšius pasikėsimus ant viso Pacifiko pasaulio: Ir Japonija nerodė jokio palinkimo atsisądėti jos nedorą susivienijimą su hitlerizmu.

Prezidentas Rooseveltas priminė jo paskutines desperatiškas pastangas susitaikinti su Japonija, jo gruodžio 6 d. asmenišką pranešimą Japonijos imperatoriui raginant jį pasistengti išlaikyti taiką. Gruodžio 7 d., kuomet Japonijos ambasadorius davė mūsų sekretoriui ilgą formalį atsakymą į Amerikos pareiškimą, prieš atakavo. Tos atakos, sako prezidentas, buvo Japonijos tikras atsakymas, karo vadų pagamintas, ir aišku jog buvo pagamintas prieš kiek laiko.

"Japonijos strategija Pacifike buvo teisinga kopija tos, kurią Hitleris vartojo Europoje. Prasišukimu, apsupimu, gazdinimu ir galutinai atakavimu kaimynui sukontroliuoti. Kiekvienas toks užkariavimas buvo nauja pradžia kitam užpuolimui."

Japonijos diplomatai, prezidentas nurodė, stengėsi slėpti jų tikrus norus puiškiai-skambančiais žodžiais, kaip "nauja tvarka Rytinėje Azijoje", ir "bendra gerovės sfera Didžioji Rytinėje Azijoje". Bet ką jie tikrai ketino, sakė jis, "tai buvo paveržimas kiekvienos tautos, kurią galėjo į savo nagus pastverti ir paturtėjimas — ne visos Azijos, net ne Japonijos liaudies — bet karo valdovu, kurie pastvėrė japoniškos valstybės kontrole. FLIS

VYDŪNAS--VILIUS STORASTAS

Vydūnas, kurio tikrasis vardas ir pavardė yra Vilius Storastas, gimė 1868 metais kovo 22 dieną Jonaičiuose, Šilutės apskrityje. Vėliau augo Pilkalnės apskrityje. Jo tėvas, baigęs Berlyne misionierių seminariją, dirbo vakarų Lietuvoje. Kurį laiką kunigaivys Zemaitijoje vėl tęsė misijų darbą Rytprūsijoje taip pat ten mokytojaudamas.

Vydūnas pirmąjį mokslą gavo iš tėvo, kuris jį išmokė greitai ir lotynų kalbą. Vėliau Vydūnas mokėsi liaudies mokyklų mokytojams paruošti parparandoje ir seminarijoje. Kelerius metus mokytojaves, išvyko į Vokietiją studijuoti. Taip jis klausė įvairių mokslo šakų Greifswaldo, Hallės, Leipzig ir Berlyno universitetuose.

Karaliaučiuje Vydūnas išlaikė mokytojo egzaminus ir 1888 metais buvo paskirtas liaudies mokytoju Kinuose, netoli Šilutės. Šilutėje būdamas, Vydūnas vedė Klarą Kochaitę. 1892 metais jis buvo iškeltas į Tilžę, kur mokytojavo iki 1912 metų, kada išsiarėnaudė pensiją. Vydūnas ir toliau pasiliko gyventi Tilžėje, uoliai dalyvaudamas lietuvių visuomeniniame darbe. Jis Mažojoje Lietuvoje organizuoja šventes su dainomis, režisuoja vaidinimus, veda choras, šaukia susirinkimus, sako kalbas ir kt. Visi tie Vydūno darbai gerokai pastūmėjo priekin tautinį Prūsų lietuvių susipratimą ir Vydūną padarė populiariausiu to krašto žmogumi. 1928 metų balandžio 21 d., jo 60 metų sukaktuvių proga, Vytauto Didžiojo Universitetas suteikė Vydūnui filosofijos garbės daktaro laipsnį.

Nors didžiuosius savo kūrinius Vydūnas yra parašęs aušrininkų laikotarpyje, tačiau skiriasi nuo jų savo pažiūromis, priemonėmis ir taktika. Jis mūsų literatūroje stovi vienas — atskirai — nei forma, nei nuotaka, nei pasaulėžiūra nesurampanė su viena lietuvių literatūros srove. Vydūno savotiškumas iš dalies pateisinamas tuo, kad jis yra lietuvis, užaugęs ir mokiusis ėjęs Mažojoje Lietuvoje, kuri daug amžiu būdama atskirta nuo tautos visumos, gyvendama savais rūpesčiais ir vargais, sudarė skirtingas sąlygas kūrybai. Mažoji Lietuva davė ne vien Vydūną, bet ir daugiau rašytojų, kurie vienu ar kitu būdu yra skirtingi nuo Didžiosios Lietuvos rašytojų, kurie daugiau ar mažiau stovi nuošaliai nuo Didžiosios Lietuvos siekimų ir idėjų. Kristijonas Donelaičius, Liudvikas Reza, lietuviškai rašęs vokietis Dr. Sauerveinas-Girėnas sukūrė senas tradicijas, gyveno savo siekimais. Mažosios Lietuvos lietuvių būdas yra daugiau pasyvus, siekias ne kovos, bet taikos būdu išsaugoti savo kalbą ir papročius. Vydūnas ideologijos atžvilgiu tęsia ir papildė tradicijas, užsimezgasias Mažojoje Lietuvoje. Savo biografijoje Vydūnas taip rašo: "Lietuviai, norėdami išlikti, turi ne kovoti su savo skriaudėjais, bet išaugti lygiai su jais ir net juos pralenkti. Lietuvių tauta turi ugdyti savyje tikrąjį žmoniškumą, kilnumą, dvasinę sąmonės sviesą — tapti gerbtina net savo priešų."

Vydūnas dar jaunystėje pasiryžo dirbti lietuviams. "Vaikas būdamas, — jis rašo, — ir pastebėjęs, kaip doriskai silpninami yra lietuviai vokiečių, kaip jiems apreiškiamą panieką, pasiryžau savo amžių tam skirti, kad lietuviai galėtų jaustis garbės vertais žmonėmis." Taip apsisprendęs Vydūnas visas savo jėgas skiria lietuvių tautai. "Matau, — rašo toliau Vydūnas, — kad žmonės, pertraukdami sąryšį su savo kilme, savo tėvais, protėviais, gadiną savo dorovę ir intelektą, trukdo savo dvasios — sielos tarpimą, praleidžia veltui savo amžių. O aš norėjau suorotimą sužadinti, kad tenedarytu... Ir aš noriu dirbti ne kelių žmonių, bet dvasiniam visos lietuvių tautos labui". Ir Vydūnas, ne vien savo raštais, bet ir darbai stengiasi sustiprinti Mažosios Lietuvos lietuvių. 1895 metais įkuria "Giedotojų Draugiją", kuriai pats valovaujasi, vėliau darbuojasi V. Bruozio ir Dr. Sauerveino įkurtam "Birutės" chore, leidžia laikraščius "Saltinį", "Jaunimą", "Naujoje", "Darbyme" ir kt.

Savo raštuose Vydūnas sprendžia svarbias tėvynės likimo problemas, rūpinasi lietuvių tautos atgimimu ir tobulėjimu.

Geriausias jo veikalas, išgarsinęs Vydūną, kaip rašytoją ir filosofą, yra "Prabodžių Šešėliai", parašytas 1908 metais. Vydūno kūryba yra labai įvairi, tiek formos, idėjų, tiek ir turinio atžvilgiu.

Iš scenos veikalų svarbiausi yra trilogija "Ruomuva" (I dalis), "Namu ugnelė", II dalis, "Amžina Ugnis", ir III dalis — "Vaidilutė", "Tėviskė", "Gaisras", "Vergai ir dykiai", "Laimės atosvaista" ir kt. "Misterijos" — "Prabodžių šėšėliai", "Jūrų Varpai", "Mūsų laimėjimas" ir kt. "Pasakos" — "Lietuvos pasakėlė", "Vargšas ir Besotis", "Sigitė", "Ragana", "Zvaigždžių takais", "Karalaitė" ir kt. "Komedijos" — "Numanė", "Jonukas", "Birutininkai", "Vyrai", "Kur prats" ir kt.

Kaip kūryboje, taip ir paprastame gyvenime Vydūno asmuo, principai, mokslas sudaro vieną harmonišką visumą. Vydūnas filosofas, mistikas gyvena daugiau dvasios gyvenimu. Santykiu su visu, — sako jis, — iš pat jaunų dienų vyriausiai su mintimis ir apskritai su dvasiniu gyvenimu ir todėl jaučiuos dažniau esąs dvasiniame negu daiktiniame gyvenime. Realizmas, siekimas žemiškų gėrybių, jam svetimas. Jis laikosi savotiškos etikos, griežtas asketas, vegetaras, nevertojas nei alkoholio nei kitų kurių narkotikų. Vydūnas tiek savo stiprią sielą, tiek kuklią išore ryškiai skiriasi iš kitų tarpo.

"Stengiuosi būti visai paprastas, — sako jis, — natūralus, berods nepriklausomas nuo visų madų ir įpročių pavergimo, kurie jau sudarė tytiems žmonėms kaip tik atrodo natūralūs, paprasti dalykai, ypačiai valgyme, apsitaisyme ir apsiėjime su kitais."

Vydūnas mėgsta gamtą, meną ir muziką. Ypatinai reikia pažymėti jo didelį dūnas yra harmonizaves daug liaudies dainų ir išleides juos "Lietuvos Aidu" ir "Lietuvos Varpeliu" rinkinuose.

ATVIRAS LAIŠKAS

p. A. Smetona, jo rėmėjams, jo oponentams bei atsišaukimas į visus lietuvius

Manoma, kad šis karas nys, konsulai ir gal dar ketesis per ilgus metus: girdi, nors iš pabėgėlių yra oficialmilžinai, gaivalai tai ne uolūs Lietuvos reprezentantai dai, — išjudint juos sunku, Amerikos ir kitų valstybių numalšinti irgi nelengva, valdžių kieke.

Bet gali būt ir kitaip: dinosaurai, tai ne gaidžiai, grupė, asmuo gauna sau primiasi neilgai. Juo labiau, klausančia dalele. Nei daug kad šis nepaprastas pasaulis, nei mažiau.

Nemanau, kad prie Lietuvos dabartinės padėies, galėtų atsirasti pavienių, ar grupių, kuriuos už pušų bliūdelį parduotu tėvynę. Kad tai įvykdyt, tiksliausiai būtų sušalęs visuotina seimė. Bet, kaip negalimas šouas, tai ir grovų, grupių aištas, pabėgėlių, valdžios likusių šimelį. Katalikams nebūtų sunku tą padaryti per Federacijos centrą, per LGK. Katalikai iš savo organų laukia daugiau informacijų.

Kun. Emil. M. Paukštis, buv. Lietuvių Vyriausios Tarybos Rusijoje narys. 1942 m., sausio 5 d. Chester, Pa.

Manoma, kad šis karas nys, konsulai ir gal dar ketesis per ilgus metus: girdi, nors iš pabėgėlių yra oficialmilžinai, gaivalai tai ne uolūs Lietuvos reprezentantai dai, — išjudint juos sunku, Amerikos ir kitų valstybių numalšinti irgi nelengva, valdžių kieke.

Bet gali būt ir kitaip: dinosaurai, tai ne gaidžiai, grupė, asmuo gauna sau primiasi neilgai. Juo labiau, klausančia dalele. Nei daug kad šis nepaprastas pasaulis, nei mažiau.

Nemanau, kad prie Lietuvos dabartinės padėies, galėtų atsirasti pavienių, ar grupių, kuriuos už pušų bliūdelį parduotu tėvynę. Kad tai įvykdyt, tiksliausiai būtų sušalęs visuotina seimė. Bet, kaip negalimas šouas, tai ir grovų, grupių aištas, pabėgėlių, valdžios likusių šimelį. Katalikams nebūtų sunku tą padaryti per Federacijos centrą, per LGK. Katalikai iš savo organų laukia daugiau informacijų.

Kun. Emil. M. Paukštis, buv. Lietuvių Vyriausios Tarybos Rusijoje narys. 1942 m., sausio 5 d. Chester, Pa.

JAUCIATĖS BLOGAI?

Tikrai Palengvinsite Sausio Modernišką, Vidurio Būdu Kuomet kankintais viduriu užkietėjimu — faros, novelkos — skauda galvą, nėra energijos, palengvinsite saugiu modernišku būdu — kramtykite PEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtoma guma nagėbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milijonai žmonių naudoja PEEN-A-MINT. Pakramtykite PEEN-A-MINT ostanti žuti — skanti, rytą tikrai jausite palengvintu ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kalnuoja tik

SUDEGĖ DU VAIKAI

Perry Hall, Md. — Sausio 9-tą sudegė du vaikai — Betty J. Ward, 3 metų, ir Nancy Lee Ward, 9 mėnesių. Ward'ai tik keli mėnesiai atgal atsikraustė iš Scrantų.

PAIESKOJIMAI

PAIESKAU Jono Ziemio kilusio iš Lietuvos, Vilkaičio apskrities, Giliu valstiaus, Išlandijai kaimo. Paieško Magdė Ziemytės sūnus Mykolas Leonas iš Marijampolės. Kas žino ar pajūta, prašau pranešti "Garsas" redakcijai. Jono Ziemio kėleui gyvena Detroit, Mich.

PAIESKAU Jono Mikalaitis, iš Stasio Medulinskio kaimo, Paeikūtinis adresas 2000 St. Lawrence, Maine. Malonė, jei žinoti kas apie juos žino.

S. BRIDŽEVAIŠIS, 19178 Sherwood Street, Detroit, Mich.

LIETUVI-KATALIKE SKAITYK SIUOS LAIKRAŠČIUS

"GARSAS", LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metais.

"AMERIKA", savaitraštis, leidžia Lietuvių Universaliai Biuras, Inc., 438 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams \$2.00.

"DARBININKAS", Liet. Šv. Jozapo Darbininkų Sąjogos organas, išleis du karti į savaitę, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00, pusmėnesiui \$2.00.

"DRAUGAS", vieništelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

"LIETUVŲ ŽINIOS", savaitraštis, leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr. Ja, Inc., 8802 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Metams \$2.00.

"MUZIKOS EINIŠIS", mėnesinis muzikos žurnalas, leidžia Vargšų Sąjunga, 1782 N. Webster Ave., Chicago, Ill.

"VYTIŠ", I. Vydū mėnesinis žurnalas, 4733 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$1.00.

"MOTERŲ DIRVA", AIKK žurnalas, 1334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"MOTERŲ DIRVA", AIKK žurnalas, 1334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

KĄ LAIVYNAS VEIKIA

SUSTIPRINA, ATITAIŠO, PALYDOVAUJA, TYKOJA PRIEŠĄ IR PASIRENGIA ATAKAI

HOWARD W. BALDWIN

(Su New York Times sutikimu, Common Council for American Unity išvertė ir tamstoms pristato šį straipsnį)

Kai japonai palengva veržėsi į Manilos miestą ir kai japonų transportai iškėlė savo kariuomenę ir reikmenis Luzono pakrantėse, svarbiausias dalykas bendrai visuomenei buvo klausimas, kur radosi tuo metu mūsų laivynas.

Klausimas — "Ką Laivynas veikia?" dažnai išreiškta aštriais žodžiais ir su visiškai nesupratimu svarbių rólės, kurią jūrų jėga vaidina moderniniame kare—buvo and daugelio lūpų pereitą savaitę, kuomet prasidėjo Manilos kova.

Laivyno Paskirstymas

Keli faktoriai, paprastai neaiškiai suprantami, komplikuoja visą laivynišką problemą. Pirmia, mes pradeda-me šį dviejų-vandenynų karą su vieno-vandenyno laivynu. Atlikinėti konvojavimo (saugojimo laivų) reikalavimus Atlantiškie, neutralizuoti galimus grąšlinimus vokiško didlaivio Tirpitz, to paties didumo, kaip ir Bismark, ir dviejų Vokietijos orlaivių-nešiojų, ir užtikrinti tolimęsnį gabenimą reikmenų Anglijai, mes pradžioje šių metų išskleidėme didesnę dalį mūsų jūrinės jėgos į Atlantiką, kas lygiai padalino mūsų jūrų galybę tarpe dviejų vandenynų.

Sis nusistatymas gerai apsimokėjo Atlantiškie. Nuo rugsėjo mėnesio, kada laivynai įsakyta—shoot on sight—ir jis pradėjo konvojavimo darbą, laivų skandinimai mažėjo ir vokiečių kontriblokadas nors laikinai sulaužytas.

Bet tą darant mes priversiti duoti persvarą Japonijai Pacifike. Mūsų jūrinę porporcija ant toliau sumažino japonų netikėtą ataką prieš Pacifiko Laivyną Perli Uoste, gruodžio 7 d. Niekuomet nebuvo tikėta, kad mūsų mažas aziatiškas laivynas filipinų bazėje bus kas kitas, negu erzinantis ir trukdantis laivynas, buvo tikima, kad jis darys kiek gales nuostolių japonų laivynui, bet nebuvo tikima, kad jis sulaukys japonų karėvių įsiveržimą.

Aišku, kad ima ir ims kiek laiko mūsų svarbiausiam Pacifiko laivynui su baze Havajo saloje, atsigavinti ir persiorganizuoti nuo japonų užpuolimo iš gruodžio 7 d. Jau trys savaitės praslinko nuo užpuolimo; bet admiralas Chester

W. Nimitz, naujas laivyno vadas, ima komandą tik šiandien.

Gal daug vienučių praleido pereitas tris savaites pataisyti darbas; gal reikėjo pataisyti kai kuriuos parankumus Perli Uoste. Daug laivų iš Perli Uosto gal tuoj veikliai pradėjo ieškoti japonų orlaivių-nešiojų, kurie padarė ataką; kiti be abejo pradėjo sargybą prieš submarinus.

Kai kurie laivai buvo vartojami tam tikslui ir Vakarų Pakraščiuose, kur anksčiau japonų submarinų veikumas raportuotas, ir kiti laivai tuoj paskirti konvojavimo darbams.

Laikas Svarbus

Galimas daiktas, kad su karo pradžia Pacifike, įsakymai buvo duoti laivų skaitliui Atlantiškie vykti į Pacifiką, bet kad nors ir šie laivai išvyko iš Norfolko gruodžio 7 d., keliaudami nuolatiniu greitumu po septynioliką jūrinų mylių į valandą, tai tik už kelis dienas jie pasiektų Havajus.

Ir jeigu tuoj po gruodžio 7 d. užpuolimo iš San Francisco išsiunčiama su palydovais (convoy) lėktuvų nešiojais su lėktuvų dalimis perkėlimui į Tolimuosius Rytus, ir įkrovų laiveliai su iektuvais, ir tie laiveliai keliautų po 15 mylių, tai imtų 30 dienų pasiekti Tolimuosius Rytus per Honolulu, Samoa, šiaurės Australijos krantus, Torres Straits ir Singapore.

Ir šitie laikotarpiai reiskia mums antrą keblumą jūrų kare. Vakarinėj daly Atlantiko ir rytinėj Pacifiko mes veikiame ant "vidujinių linijų"—kas reiskia, trumpesnes susisiekimo linijas, negu mūsų priešai, bet pasiekti anas puses vandenų mes turime ištempti savo jėgas beveik iki priešo tvirtovių. Tolumai—ypatingai Pacifike—yra milžiniški ir laivyno palydėjimo darbas neturi sau jokio pavyzdžio.

Bet konvojavimo darbas dabar yra daug svarbesnis, negu dramtiški ir pavojingi smūgiai, toli nuo mūsų bazių, japonų jūrų jėgai. Jeigu Singapore bus išlaikytas ir davus filipinams kovojančią progą mes privalome nuolat siųsti visokią medžiagą (ypatingai lėktuvų) ir vyrus skersai pasaulio didžiausią vandenyną.

Pacifiko Laivynas, toli nuo Japonijos, vis persiorganizuodamas po gruodžio 7 d. atakų ir užimtas milžiniškomis pareigomis, ypatingai neturėdamas tinkamos bazės arčiau Singaporo, netoli Tolimųjų Rytų kovos lauko, šiandien negali vesti svarbią kovą prieš Japoniją.

Į laiką submarinai ir lėktuvų-nešiojais japonų vandenys galės atakuoti priešą, bet milžiniška ekspedicija į vakarus ištikro reikalaujanti absoliutišką laivyno ir oro viršenybę ir imtų mėnesius ir metus prisirengimo. Tokių milžiniškų porporcijų

ekspedicijos ne vienos dienos darbas.

Tolimuose Rytuose, mūsų keliems laivams filipinų bazėje, grėšia pasaulio trečia didžiausia jėga. Karo pradžioje, prie aziatiško laivyno turėjome stiprią submarinų jėgą—daug iš jų nauji submarinai su vėliausiais įrengimais ir puikiai išlavintomis įgulomis. Lig šiol jų rekordas ne kokis, ypatingai palyginus su Holandijos submarinų ir oro jėgomis. Bet turime atsiminti, kad mūsų submarinai veikia vandenys, kur pilna japonų laivų, ir juos nuolat grėšia oro atakos, tas reiskia, jog jie turi pasilikti po vandeniu—kartais labai giliai—dienos laiku ir gali į viršų plaukti tik naktį. Holandai lig šiam laikui neturi kovoti tokias milžiniškas oro jėgas.

Bet vienu dalyku persitikrinkime—laivynas nesnaudžia! Pasekmės jo darbo išsivystys palengva, bet tvirtai, ne greitai, nei sporadiškai. FLIS

ŠEIMININKŲ PASITARIMAI

Šį skyrių veda MALVINA J. V. LASKY.
58 Lawlor Street, Waterbury, Conn.

Yra patirta, kad Amerikos žmonės dažniausia persivalgo, bet daug kartų nedavalo visų vitaminų ir mineralų, kurie yra taip reikalingi pilnai sveikatai.

Pirmiausia atsiminkime, kad vanduo yra maistas, kurio mūsų kūnas daugiausia suvartoja, nes pačiam kūne yra du trečdaliai vandens. Visokis maistas turi daug vandenio ir be to mes geriamo vandenį.

Minerališka druska, kuri randasi piene, kiaušiniuose, daržovėse ir grūduose, yra svarbi kaulų budavojime, ypatingai augantiems.

Kepenys (liver) savyje turi daug geležies, kuri yra maža, bet gana svarbi dalis mūsų kūno, nes reikalinga kraujo atbudavojimui. Taigi nors sykį į savaitę duokite šeimynai kepenų (calves liver, beef liver ar pork liver). Iš šių trijų kiaušienos kepenys pigiausias, bet turi daugiausia mineralų.

Apie proteiną nereikia daug rūpintis, nes dauguma valgomų daiktų turi protein, kaip tai mėsa, žuvis, kiaušiniai, grūdai, riešutai ir pienas.

Calcium arba kalkis priduoda stiprumą kaulams ir juo randasi pirmiausia piene ir sūry. Pieną arba valgi gamintą su pienu yra patartina vartoti kasdien, nes yra patėmyta, jei užtektinai vartoji pieno, nereikia lankyti taip dažnai pas dantistą (o šio mes visos stengiamės išsisukti).

Dabar priėmame prie carbohydrates, kurių svarbumas yra, kad jie priduoda šilumą ir energiją kūnui. Carbohydrates randasi cukruje, kuris yra kelių rūšių—paprastas cukrus, kurį mes kasdien vartojam, vaisių cukrus, taipgi grape cukrus.

Darbininkas žmogus dažniausia valgo mėsos, duonos, sviesto, bet prie šių svarbių valgių patarčiau kasdien pridėt daržovių—lapinių ir geltonų, kaip morkos ir squash. Nepamirškime pieno, sūrio ir kiaušinių. Jei dar prie paskatinimo suvalgysim obuolį, orange ir kitų įvairių vaisių, nereikės nei vienam rūpintis ar mes užtektinai vartojame visus vitaminus ir mineralus.

Siame rašte keli paragrafai su patėmijimu yra imti iš "Valgių Gaminimo ir Namų Prižiūrėjimo" knygos, kuri yra skelbiama "Garsa". Taigi kreipkitės į "Garsą", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. dėl šios moderniškos knygos, kuri yra būtina reikalinga kiekvienai šeimininkei.

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba GAMTOS IR KITI BALSAS

Sulietuvino KUN. A. M. KARUZISKIS (Tėtinys)

Upė—Garbė

"Garbė", sako Bacon'as, "yra kaip upė, kuri neša lengvus ir išpūstus daiktus ir paskandina sunkius ir kietus."

Bet kuomet tekė yra išsiekvojusi, lengvi ir išpūsti daiktai yra praėję su ja, o sunkieji ir kietieji daiktai pasilieka

Žmogiškas Gyvenimas

Gyvenimas neša mus pirmyn, kaip galingos upės srovė. Mūsų valtis slenka žemyn siaura prakata, per bežaidžiančio mazo upeliuko marmėjimą, ir per jo žolėtų kraštų besisukėjimą. Medžiai nukrato savo žiedus virš mūsų jaunų galvų, o gėles ant briaunos, rodos, siūlosi mūsų jaunoms rankoms; mes esame laimingi viltyje ir uoliai stveriamės grožiu aplink mus, bet srovė skubina pirmyn ir mūsų rankos vis yra tuščios.

Mūsų kelias jaunystėje ir vyrystėje yra plačiu tvėnkiniu, tarp daiktų labiau pastebiamų ir puikesnių. Mes esame gavinaimi džiaugsmo ir darbštumo mus praeinančio judančio paveiklo; mes esame sujaudinti koki trumpu gyvenimo apsvylimu.

Srovė neša mus pirmyn ir mūsų džiaugsmai ir liūdesys yra lygiai palikti užpakalyje. Mes galime būti apversti; mes negalime atidėlioti. Ar šurkėti ar švelni, upė skubina į savo namus, iki vilnių besitęsiamas yra po mūsų kojomis, kraštas mažėja iš mūsų akių, tvanai pakyla aplink mus ir mes atsiskiriame su žeme ir jos gyventojais iki nėra jokio liudininko mūsų tolimėnės kelionės, kaip tik Berybia ir Amžinasis.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ

APSIDRAUDIMO TVIRTOVĖ

SVARBIAUSIOS INFORMACIJOS APIE LRKSA

Dabar eina generalinis naujų narių vaivus, prasidėjęs šių metų rugsėjo 1. Kiekvienas narys gali tapti organizatorium ir gauti gerą atlyginimą už savo darbą—naujų narių prirašymą.

Kadangi kiekvienam organizatoriui yra svarbu turėti pačias reikalingiausias informacijas apie LRKSA ir jas išaiškinti naujiems kandidatams, tai čia tokių informacijų paduodame:

AUGUSIŲ SKYRIAUS CERTIFIKATAI

Apraudos sertifikato didumas nuo \$150.00 iki \$2,000.00. Mėnesinė ir metinė mokesys telpiančios mokesčių lentelė yra pilnos, tai yra, ten įskaityta ir Lėšų Fondo mokesys.

KLASĖJE A—Endowment at Age 85—narys mokesčius moka iki 85 metų. Narys sulaukęs to amžiaus, apraudą pažymėtą jo certificate atsiima pats, o mirus anksčiau, aprauda išmokama jo pašalpgaviams.

KLASĖJE B—20 Year Payment Life. Šio plano aprauda mokama per 20 metų. Po 20 metų mokėjimo certificate būs pilnai išmokėtas, narys daugiau duoklių nemoka ir būna geram stovy. Nariui mirus prieš ar po išmokėjimo certificate, jo aprauda išmokama jo pašalpgaviui ar pašalpgaviams.

KLASĖJE C—20 Year Endowment. Nariui mokėjus per 20 metų, išmokama, jei būna gyvas, jam pačiam, o jei miręs anksčiau, tai jo pašalpgaviams. Asmuo pasirinkęs šį apraudos certificate ne tik apraudžia savo gyvybę, bet kartu pasirenka vieną iš geriausių taupymo priemonių.

KLASĖJE D—Endowment at Age 60. Tokių sumų, ant kiek apsidraudęs, jeigu jis mirs prieš 60 metų amžiaus, tai jo apraudos suma išmokama jo pašalpgaviui ar pašalpgaviams.

CERTIFIKATŲ REZERVAI

Dabartiniai Susivienymo narystės certificate yra su rezervais. Po trijų metų mokėjimo jau galima naudotis rezervais.

Pavyzdin, asmuo 18 metų amžiaus įsirašo Klasėje A—Endowment at Age 85 ant \$1,000.00. Daleiskim, jis savo duokles reguliariai moka per 10 metų. Toliau dėl šioje klasėje nariais gali įstoti nesenesni, kai 40 metų. Narys reguliariai mokėdamas savo duokles ir sulaukęs 60 metų, gauna kokios svarbios priežasties (nesveikatos ar nedarbo) negali mokėti. Tuomet jis gali pasirinkti du būdus: išmokėtą apraudą (Paid up insurance) arba pratęstą apraudą (Extended insurance).

Jeigu narys, 10 metų mokėjęs savo duokles, pasirenka išmokėtą apraudą, tai jo certificate yra vertas \$187.00. Jeigu jis mirs nesulaukęs 85 metų amžiaus, tokia suma būtų išmokėta jo pašalpgaviams. Jeigu jis tokiame stovy sulauktų 85 metų amžiaus, pažymėta suma (\$187.00) būtų išmokėta jam pačiam.

Jeigu narys, mokėjęs per 10 metų, pasirinktų pratęstą apraudą, jo certificate būtų galėję 8 metus ir 185 dienas. Jeigu narys tame periode mirs, jo pašalpgaviui arba pašalpgaviams būtų išmokėta pilna originalės apraudos suma, būtent, \$1,000. Jeigu jis mirs bent viena diena vėliau, pratęstos apraudos terminui pasibaigus, tuomet jo aprauda jokios vertės neturi.

Žemiau padėta lentelė skaitlinėmis plačiau parodo certificate rezervus Klasėje A.

Paid Up Endowment Insurance	Assessments Paid to end of 3rd year	Insurance Extended
\$ 41.00	62.00	1 year and 209 days
62.00	83.00	2 years and 152 days
83.00	104.00	3 years and 113 days
104.00	125.00	4 years and 91 days
125.00	146.00	5 years and 88 days
146.00	167.00	6 years and 102 days
167.00		7 years and 136 days
		8 years and 185 days

Ir taip toliau—iki 66 metų, kol certificate pasiekia pilno subrendimo (Maturity).

Tokia pat tvarka porporcionaliai rezervus turi įstoję kitokio amžiaus nariai ir apsidraudę ant įvairių sumų.

Kas parašyta apie Klasės A certificate, tas tinka ir kitų klasių certificate. Kiekvienas iš jų po trijų metų mokėjimo turi savo vertę ir teikia nariui privilegijas prie savo sumokėtų rezervų.

Įsirašęs naujas narys bile kurion Apraudos skyriaus klase, lieka pilnateisiu nariu praėjus 30 dienų nuo jo aplikacijos užrekdavimo Centre. Pašalpos skyriuje—po šešių mėnesių.

PASALPOS SKYRIUS

Nariai gali kartu įstoti ir pašalpos skyriun. Už \$3.00 savaitinę pašalpą mokama 25c. į mėnesį; už \$6.00—50c.; už \$9.00—75c.; už \$12.00—\$1.00.

Įsirašanti nariai kartu ir pašalpon, Lėšų Fondan moka per mėnesį penkis centus ekstra.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS

KLASĖJE A—Klasėje A priimama nuo gimimo dienos iki 15 metų; metinė mokeskis \$2.20.

KLASĖJE B—20 Year Payment Life. Šioj klasėj nariai mokesčius moka per 20 metų. Po 20 metų mokėjimo certificate būs pilnai išmokėtas.

KLASĖJE C—20 Year Endowment Juvenile Certificate (20-ties Metų Endowment Jaunamečių Certificate). Klasės C apraudos certificate pažymėta suma išmokama po 20 metų mokėjimo, jeigu narys yra gyvas. Sis certificate yra gera taupymo ir apraudos kombinacija. Puiki investavimo rūšis. Turi "cash values", "paid up insurance" ir "extended insurance".

KLASĖJE D—Whole Life Juvenile Certificate (Viso Gyvenimo Jaunamečių Certificate). Sis certificate taip sutvarkytas, kad jaunamečiui pasiekus pilnametio amžiaus, nereiks daryt jokių permainų premijų mokėjimo. Duoklių rata pasilikta pati visą nario gyvenimą. Čia taip pat galima turēt "cash values", "paid up insurance" ir "extended insurance".

Įsirašant Susivienymam įstojimo duoklės nereikia mokėti.

ORGANIZATORIAMS INFORMACIJOS

- Kiekvienas į Susivienymą narius kandidatas turi išpildyti aplikaciją ir atsakyti į visus klausimus, taip kaip tie klausimai sustatyti.
- Aplikacija turi būt išpildyta rašalu—ink, bet ne pašėliu.
- Kandidatas "Aplikanto Pareiskimą" turi pasirašyti prie liudininko, atžymint pasirašymo datą.
- Reikalinga praktikuoti, kad naujų kandidatų aplikacijos būtų priimamos kuopos mėnesiniam susirinkime ir kandidatai būtų supažindinti su kuopos nariais ir tt.
- Kaip greitai kandidatų aplikacijos, sulig reikalavimo esti sutvarkytos, jas reikia kuo greičiausiai siųsti Susivienymo Daktarui Kvotėjui: dr. A. Rakauskas, Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.
- Kandidatų aplikacijos visados turi būti užliudytos kuopos valdybos, kaip to reikalauja aplikacijos forma No. 1137 ir tik tokio numerio aplikacijos forma bus priimtina ir privalo būti vartojama.
- Susivienymo nariai, kurie turi senuosius certificate ir norėtų apraudą padidinti, tai tą gali padaryti, t. y. laikyti seną certificate ir gauti bile klasėje naują certificate. Tą darant, turi išpildyti aplikaciją, būti daktaro egzaminuotu ir atlikti viską, kaip ir naujam kandidatui. Bet tokio nario aprauda negali būt didesnė kaip \$2,000.00.

8. Yra atsitikimų, kad Susivienymo narys-narė veda arba išteka už nelietuvių tautybės asmena. Tokios maitytos šeimos ir jų vaikai gali būt priimami Susivienymam.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ

P. O. BOX 32 (73 E. South St.), WILKES-BARRE, PA.

"ŠVENTOJI VALANDA"

MALDOS IR GIESMES

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS

Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telos maldos ir giesmės su galdomis tain kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru.

Kaina 15 Centų.

Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32.

Wilkes-Barre, Pa.

AMERIKOS LIETUVIU VEIKLA KOLONIJOSE

KUNIGO DR. J. B. KONČIAUS KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Sausio 4 d., iškilmingai šventas kun. dr. Končiaus šedabrinis jubiliejus. Iš ryto, 10:30, gerb. jubiliejas atlaikė iškilmingas šv. Mišias. Jam asistavo diakonu kun. J. Karalius, Shenandoah, Pa., klebonas; subdiakonu kun. A. P. Sandys, M. I. C.; ceremonijų magistras kun. Gabrielius, C. P., Scranton, Pa. Kun. Jonas Kidykas, S. J., pasakė jubiliejaus progą pritaikintą pamokslą. Misijonierius papasakojo apie jauną gerb. jubiliejaus dieną, kaip prieš 25 m. atgal priėmė iš vyskupo rankų tą taip reikšmingą kunigystės sakramentą žodžiais: *Accipe Spiritum Sanctum* — Priimi Sv. Dvasią. Priminė, kaip anais laikais, kada jubiliejas buvo įšventintas, griaudė armos, tekėjo kraujas, krito mišio laukuose tūkstančiai vyrų, bet žmonės džiaugėsi jaunų kunigų įšventinimu, kurių tarpe buvo ir gerb. jubiliejas. Jaunų kunigų sielos norėjo šaukti: Eikite šen visi, kurie bijote Dievo, ir klausykite, aš jums apsakysiu kokių didžiųjų dalykų Jis padarė mano sielai. Po 25 m. vėl tie patys vargai, tos pačios problemos, bet žmonės vėl susirinko pagerbti gerb. jubilieją, nežūrint visos pasaulio suirutės. Toliau paaiškino kunigystės garbę. Kunigas privalo būti Kristaus duplikatas. Jis turi vaikščioti, kalbėti, mylėti, dirbti kaip Kristus. Nurodė pareigas, kurios rišasi su kunigyste — pamokslų skelbimas, išpažinčių klausymas, Mišių atnaujinimas. Kunigystė taip pat turi ir savo naštas. Kunigas turi būti gyvas Kristus, meilės duplikatas žemėje; jis turi guosti nuliudusius, raminti ligonius, padėti vargšams, gelbėti nusidėjėlius iš pragaro našų; apsaugoti jaunimą iš ištvirkimo, suvesti į krūvą iširusias moterystes, taisyti girtuoklius. Ir visa tai jis turi padaryti iš širdies, su pasiaukojimu. Galų gale, už visą savo pasidarbavimą, kunigas susilaukia saldžiausio ir šlykščiausio nedėkingumo. Tai yra paprastai tokia kunigo dalis, nes, mokinys negali būti didesnis už mokytoją. Gerb. pamokslininkas baigė linkėdamas jubiliejatui pasiekimo tolesnį darbą, kaip Kristaus Vynyne.

Jubiliejinis Bankietas

Vakare 6:00 val. įvyko pagerbimo bankietas, sureng-

tas parapijonų. Susirinko apie 350 žmonių. Atsilankė ir daug dvasiškijs. Vakaro vedėju buvo kun. Klevinskas iš Minersville, Pa. Svečių tarpe buvo kunigai J. Karalius, Dobinis, Gabrielius, kun. dr. Gečys, Bartol ir parapijos asistentas kun. P. Lunsksis. Kalbas pasakė kunigai P. Lunsksis, Karalius, Klevinskas, A. P. Sandys, MIC, ir pats gerb. jubiliejas. Sulaukta įvairių sveikinimų — iš Apaštališko Delegato arkivyskupo Cicognani, iš daugelio vyskupų, prelatų, dvasiškijs, iš Lietuvos pasiuntinio Washingtone Zadeiko, iš įvairių organizacijų, iš atskirų asmenų. Buvo išteikta daug dovanų.

Grazi Seselių Kazimieriečių programa džiugino visų širdis. Choras savo malonimis dainelėmis linksmino ir griaudino susirinkusių širdis. Bažnyčia kaip ir salė buvo kuo puikiausia padabinta gėlių ir sidabriniais pagražinimais. Visa ta puošna ir programa buvo gerų Seselių ir jų nuožiuoroje choro ir vaikų pastangomis dėka. Parapijonų pastangomis ir triūsų, gerų gospadinių pasišventimų, viskas kuo šauniau pasisekė.

Visam šiam jubiliejaus parengimui sumaniai vadovavo ir pasišventusiai darbavosi parapijos asistentas gerb. kun. Lunsksis.

Bažnyčios Dignitarai Jubiliejaus Iškilnėse

Sausio 6 d. įvyko iškilmingesnė jubiliejaus dalis. Iš ryto, 11:00 val., įvyko iškilmingos šv. Mišios, kurias atlaikė gerb. jubiliejas, J. E. Harrisburg'o vyskupo G. Leech, D. D., ir J. E. J. Corrigan, STD, akivaizdoje. Gerb. jubiliejatui asistavo kun. dr. K. Rėklaitis, MIC, Tėvų Marijonų provincijolas — diakonu; kun. Norbertas Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, Brooklyn, N. Y., J. E. vyskupui G. Leech, D. D., asistavo prelatas Ambotas iš Hartford, Ct., ir prelatas Hassett, Shamokin, Pa. J. E. vyskupas Corrigan asistavo kun. Jonas Svagzdys, iš Brockton, Mass., ir kun. Dobinis, iš Shamokin, Pa. Ceremonijų magistras buvo kun. Dr. Feezer, Waynesboro, Pa. Prelatas Hassett perskaitė gautą iš Apaštališko Delegato Arkivyskupo Cicognani laišką, kuriame buvo asmeniškai pasveikinimas iš Sv. Tėvo Pijaus XI gerb. jubiliejatui. Pamokslą pasakė J. E. vyskupas J. Corrigan. J. E. vys-

kupas G. Leech, D. D., suteikė dalyvavusiems atlaidų. Mišiose dalyvavo apie 70 kunigų, seselių ir tikinčiųjų. Bažnytėlė buvo pilna. Po Mišių, kaip ir prieš, J. Ekselelencijos ir jubiliejas buvo procesijos lydimi.

Po iškilmių, parapijos salėje buvo iškilmingi pietai kunigams pagerbti gerb. jubiliejatui kun. dr. J. B. Končią. Dalyvavo per 65 kunigai. Bankieto vedėju buvo kun. J. Schmidt iš Carlisle, Pa. Perskaityta visa eilė sveikinimų, kuriuos gerb. jubiliejas sulaukė iš įvairių Bažnyčios vyskupų ir dvasiškijs. Kalbas pasakė kun. dr. J. Vaškas, M. I. C., kun. Dobinis, kun. J. Balkūnas, kun. A. P. Sandys, M. I. C., prelatas Hassett, J. E. Vyskupas G. Leech, D. D., savo kalboje pabrėžė gerbiamo jubiliejaus pasišventimą Bažnyčiai, savo Tautai ir savo kraštui. Džiaugėsi, kad galėjo pribūti šiame jo šedabrinio jubiliejaus minėjime. Pabrėžė taip pat, kad tai buvo garbė Harrisburgo diecezijai ir jos dvasiškijai taurėti tokį garbų asmenį savo darbuotojų tarpe. Palinkė gerb. jubiliejatui tolesnės sveikatos ir prašė Aukščiausiojo toliau laiminti jo darbą. J. E. Vyskupas J. Corrigan, S. T. D., Katalikų Universiteto rektorius, savo kalboje pareiškė, kad džiaugiasi galįs paskaityti kun. dr. J. B. Končią vieną iš Katalikų Universitetą baigusiu. Nurodė, kad gerb. daktaras talentai ir darbingsumas daug pagelbėjo Bažnyčiai ir jo tautai.

Galų gale ir pats gerb. jubiliejas prabilo į susirinkusią dvasiškiją. Jaudinančiai padėkojo už parodytą pagarbą ir priminė susirinkusiems, kad ne jam dera ta garbė, kaip asmeniui, bet jo kunigystei, kuri jame yra.

Galų gale ir pats gerb. jubiliejas prabilo į susirinkusią dvasiškiją. Jaudinančiai padėkojo už parodytą pagarbą ir priminė susirinkusiems, kad ne jam dera ta garbė, kaip asmeniui, bet jo kunigystei, kuri jame yra.

Galų gale ir pats gerb. jubiliejas prabilo į susirinkusią dvasiškiją. Jaudinančiai padėkojo už parodytą pagarbą ir priminė susirinkusiems, kad ne jam dera ta garbė, kaip asmeniui, bet jo kunigystei, kuri jame yra.

APAŠTALISKO DELEGATO SVEIKINIMO LAISKAS

Apostolic Delegation, 3339 Massachusetts Ave., Washington, D. C.

Reverend Joseph B. Končias, Holy Cross Church, Mount Carmel, Pennsylvania.

Reverend and Dear Father:

It gives me great pleasure to inform you that His Holiness, Pope Pius XII, has most graciously imparted to the priests, the religious, and the faithful of Holy Cross Parish his paternal Apostolic Blessing for the silver jubilee of your priestly ordination, a mark of his sovereign appreciation for these years of faithful sacerdotal service you have rendered the cause of Christ, and a pledge of abundant divine graces for the continuation of this fruitful ministry. For my part, I hasten to share in the Sovereign Pontiff's manifestation of benevolent regard, voicing personal congratulations and felicitations on this happy day, and praying that the Blessing of the Vicar of Christ may be for you and for the Parish an earnest of divine favor and lasting assurance of abundant heavenly benedictions.

With sentiments of esteem, and with all good wishes, I remain,

Sincerely yours in Christ,
ARCHBISHOP
A. J. CICOGNANI
Archbishop of Laodicea,
Apostolic Delegates

GRAŽIAUSIAS NEW YORKO APYLINKĖS SEIMELIS

Brooklyn, N. Y. — Gruodžio 28 d. Sv. Jurgio parapijos salėje įvyko Lietuvių Katalikų New Yorko Apylinkės seimelis, praėjęs labai nuotaikingai, tvarkingai, rimtai. Buvo gražūs skaičiai ir jaunomenės. Parodyta giliausio susirūpinimo savo šalies gynimu. Nutarta stoti Amerikos Raudonajam Kryžiui talkon. Pasiryžta pirkti apsigynimo bonų ir ženklelių. Neuzmiršta ir vietinių gyvų reikalą. Sielotasi Lietuvos tremtinių skaudžia dalimi, tartasi dėl pagalbos priemonių.

Seimelio atidarymo kalbas pasakė Federacijos apskrities dvasios vadas kun. N. Pakalnis, kun. K. Pauliūnas ir apskr. pirm. Danielius J. Averka.

Seimelio vedėju išrinktas Kazys Krušinskas, vicepirm. Pranas Milašauskas, sekr. Jurgis Tumasonis, tvarkdaris Al. Spaičys. Mandatų komisijoje — apskr. sekr. M. Mikolaitis ir M. Kučinskas. Rezoliucijų komisijon išrinkti muz. Jurgis Brundza, St. Subatienė, St. Kauliūtė, St. Lukoševičius ir J. Laučka.

Apie šios apylinkės lietuvių katalikų veiklą išsamiai pranešė kun. N. Pakalnis ir Juozas Laučka. Apie 12-tą Lieuvių Dieną pranešė D. Averka, išreikšdamas gilią dėkingumą komitetui nariams ir visiems dirbusiems. Seimelis nutarė, kad 1942 m. liepos 4 d. būtų ruošinama Tvylika Apylinkės Lietuvių Diena ir išrinkta rengimo komisija.

Kun. Jonas Balkūnas kalbėjo apie būtiną reikalą stoti Amerikos Raudonojo Kry-

žiaus talkon. Jis, taip pat suteikė įdomių žinių apie Amerikos lietuvių katalikų organizuotos visuomenės pastangas Lietuvos žmonėms pagelbėti. Kunigų Vienybės ir K. Federacijos rūpesčių, 1941 metais Lietuvos žmonėms (pabėgėliams ir vietoje esantiems) sušelpiti Amerikos katalikų vyskupai davė arti 80,000 dolerių.

Nutarta rūpintis lietuvių sekcijos prie Amerikos Raudonojo Kryžiaus sudarymu. Tokios sekcijos pirmaisiais nariais išrinkti: kun. Vincas Pinkus, kun. Jonas Balkūnas, Bronė Brundzienė, Ieva Jankienė, Angela Vencevičienė, Elena Matulionytė, Marijona Laukaitytė, Jūzefa Jonuškaitė, Emilija Jonuškaitė, Juozas Bulevičius, Pranas Milašauskas ir Juozas Laučka.

Įvairiais klausimais seimelio dalyviai gyvai domėjosi, kalbėjo, svarstė. Atitinkamais reikalais priimtos rezoliucijos. Labai entuziastiškai nutarta nusistatyti prezidentui Rooseveltui sveikinimas ir pasižadėjimas visomis jėgomis prisidėti Amerikos gynimo darbe.

Iš New Jersey atvykusių aktyviai seimelio darbuose dalyvavo veteranas veikėjas J. Daukšys (Newark) ir 4-to laipsnio L. Vytis (Jonas Stasiulionis (iš Kearny)). Seimelis pradėtas lygiai 2 val. popiet (kaip skelbta), užbaigtas prieš 6 val. vak. Atstovauta 40 draugijų. Atstovų ir svečių skaičius siekė 200. Visi dalyviai rodė didžiausio pasitenkinimo seimeliu, visa jo eiga, gražiais pasiryžimais, vieninga nuotaika.

RACINE, WISCONSIN

Vieningos Lietuvių Darbuotojų Dėvinių

Vietinės lietuvių draugijos, susidėjė į bendrą komitetą, praėjusiais 1941 metais vieningai ir sekmingai veikė. Lietuvos naujai suteikta \$195 49, draugijų naudai — \$135.31.

Atlaikyta dvylika posėdžių ir suruosta penki parengimai, nuo kurių bendrai pelnyta \$330.80. Pravesta geras nutarimas, kurio laikėsi ir laikosi visos draugijos, kad nebūtų ruošiami tą pačią dieną du atskiri parengimai. Draugijų delegatai dirbdami per praėjusius 1941 metus turėjo geriausius norus — veikti bendrai ir vieningai, teikiant paramą Lietuvai ir draugijoms. Rodosi, tokiu praktiniu darbu turėtų džiaugtis visi vietiniai, remti bendrą darbą ir gerbi tuos draugijų veikėjus, kurie gerų norų vedami dirba su pasišventimu Lietuvos ir draugijų naudai. Bet su apgalvestavimu turiu pastebėti, kad randasi nesusipratusių lietuvių, kurie priešais ir trukdo tą naudingą darbą. Atrodo tikrais neišmanėliais, keršto, puikybės apimtais žmonėmis. Ko jie nori — tai ir patys nežino. Pradėtas šis draugijų bendradarbiavimas turi būti tvirtai laikomas. Matydami, kad mes santikoj naudingą darbą dirbamė pasėks mus ir taps rėmėjais.

Šis bendras draugijų komitetas su pradžia šiu 1942 m. su pirmu dideliu parengimu pasirodys sausio 18 dieną Sokol Hall, 1625 Racine St. Programa išpldyti užkviesti iš Chicago geriausi vaidilos, dainininkai ir muzikai. Pradžią 2:00 val. po pietų. Užsibaigus programai bus šokiai. Įžanga vos 30c. Pelnas skiriamas draugijoms. Nuosirdžiai kviečiu visus vietinius lietuvius sueti sausio 18 d. 2-ą valandą po pietų į Sokol Hall, pamatyti gabių vaidinčių ir talentingų dainininkų. M. Kasparaitis

DETROIT, MICHIGAN

Iš Lietuvos Dukterų Dr-jos Mėnesinio Susirinkimo

Įvyko sausio 4 d. Sv. Jurgio parapijos mokykloje. Susirinkimą atidarė pirmininkė P. Bandžienė. Užbaigus visus senus reikalus pristatė naują valdybą užimti vietas 1942 metams: pirm. P. Medonienė, vice pirm. A. Valė, finansų rašt. A. Kasevičiūtė, prot. rašt. J. H. Medinienė, išdininė A. Kremlinienė, izdo globėjos P. Kudirkienė ir O. Juzonienė, knygų peržiūrėtojos C. Stankiūtė ir V. Barkauskaitė, tvarkdarė K. Barkauskienė, gydytojas dr. Jonikaitis.

Nutarta nupirkti draugijos vardu Apsaugos bonų už \$750. Nutarta paaukoti Raudonajam Kryžiui \$25.00 ir įkurti Raudonajam Kryžiui skyrių. Į šį skyrių galės priklausyti moterys ir merginos. Linkime Lietuvos Dukterų Draugijai gražių sekmių jų veikloje. Raštininkė J. H. M.

ZUVO TRYS LAKONAI

Langley Field, Va. — Sausio 8-tą, laike didelės audros ir sniego James upėn nukrito armijos iektuvai. Zuvo 3 lakonai.

KAUKAZO TAUTELES

Gruzija

Gražiausias ir žymiausias Kaukazo tautelių kraštas Gruzija (Georgija), vakarinėj Transkaukazijoje, į pietus nuo kalnų vyriausio masvyvo grandinės. Jis apima 73,000 kv. kilometrų plotą su trimis milijonais gyventojų. Rytų pusėje susiliecia su Dagestanu ir Azerbeidžanu lyguma, pietuose su Armenija ir Turkija, vakaruose su Juodąja jūra, o šiaurės pusėj eina Kaukazo kalnų grandinė. Visas kraštas plokštuma, per kurią teka upės: Kūra, Nion, Aragua ir Alasan. Tik šieurėje stiebiasi lig dangaus snieguotomis viršūnėmis kalnai Nedidelis Gruzijos žemių plotas, bet klimatas jame viso pasaulio. Cia auga ir tropikų palmės, cia siūbuoja derlingi javų laukai, cia miškai ir vynuogynų plotai. Visa tai, ką tik pasaulis gali suteikti savo įvairiu gamtos grožiu, galima rasti Gruzijos šaly. Skirtingas ir įvairus ne vien tik klimatas. Tenka stebėtis. Skirtinga krašto gyventojų kultūra, civilizacija ir papročiai. Antai, kokiame nors tarpukalny gyvena pšvai arba tušinai, kurie apsišarvavę dar ir šiandie garbina kalnų dvasias ir meldžiasi joms kaip prieš daugelį metų, o cia pat už penkių valandų kelio kykla gražus miestas Tiflisas — rytų Paryžius — pačiomis gatvėmis su tramvajais, telefonais ir visu tuo, kas priklauso mažam Paryžiui — grynai europiškias miestas. Kiek toliau ir vėl romantiškai puošnios pilys ir vienuolynų mūrai. Šiose pilyse ligi šių dėnu nekludomai viešpatauja plėšikai. Jie plėšia iš principo, palaikydami senas tradicijas, nuobodžiauja ir vengia gražaus Tifliso. Pasakojama, būktai vienas paskutinis plėšikų apleido pastis savo pylį, nuėjo policijon ir ašarodamas pareiškė: "Suimkite mane, aš nuobodžiauju mirtinai". Jis buvo suimtas, bet policija, plėšikas ir žiūrovai karčiai verkė, nes kartu su juo čia mirė jų tradicija.

Dar kiek toliau patenka ma į tropišką sritį, į ypatingą pasaulio tropikų šalį, nes Gruzijos yopikų šalis yra gamtos stebūklas. Tai yra vienintelė pasaulio vieta, kame klimatas išlaikė prieš-tvaniuų laikų terciaro epochos pobūdį. Cia šale tropikų faunos buvoja milžiniški topoliai ir auga viskas, kas tik kur nors pasaulyje pasitaiko. Cia flora Australijos, Meksikos, Neuselandsijos, Floridos, Japonijos, Kalifornijos. Ir visa nedideliame žemės plote netoli Batumo. Ir šalia šių daisy, kame žmonės galėtų rojais rūbais gyventi ir laime džiaugtis, randasi miestas Batumas — svarbus pasaulio prekybos punktas. Per šį kraštą išvestais vamzdžiais teka skystas Kaukazo a uksas — petroleum. Cia pasibaigia milžiniški petroleumo laidai, kurie pravesti per Transkaukaziją nuo Baku iki Batumo. Viso pasaulio laivai skuba į platų Batumo uostą, semiasi iš milžiniškų rezervuarų šį skystą auksą ir išnyksta tolyje, visai nematydami šio pasakiško rojaus. Priešingumų šalis ta Gruzija: šia Batumas

— prekybos metropolis, ten šiek tiek toliau garsi, pasakiškai graži kaukaziška riviera. Toliau į vakarus vėl pasaulinės prekybos centras Ciatury — turtingiausia šalis mangano rūdimi. Pietų kriptimi tolyn — Gruzijos kalnai, kurie tik žaislas palyginus su tikrais kalnais. Ten plečiasi Barzomi gydomųjų vandėnų miestas. Ten buvusios maudyklės ir kur atvykdavo kunigaikščiai ir ubagai, bankininkai ir poetai. Visi plaukė kasmet į Barzomi, nes eina kalbos, jog nėra ligos, kuri Barzomi neišgytų, išskyrus meilę. Tas, kuris meilės liga serga, kas rašo meilės eilėrasčius ir jaučiasi nelaimingas, tas tenvežiuoja į Barzomi; jam yra skirta kita Gruzijos vieta. Rytuose už Tifliso tęsiasi Kachetino ir Alasano slėniai. Ten tai užmirštami visi meilės rūpesčiai. Ištisios dailininkų generacijos keliavo į Alasaną ir visų sprendimas vienodas — nėra pasauly gražesnio slėnio. Niekam tačiau nepavyko teptuku atvaizduoti Alasano slėnio: nei aprašyti jo pilnai negalima. Perdaug įvairios ten spalvos, kuriose susipainioja ir ten pakliuvęs. Gražiausias pasaulio slėnis slepia savy stebūklą. Ten, Alasane auga geriausias pasaulio vynu, "Tsianandali", "Naparauli", "Alasani" ir "Teliani". Kas tų vynu bent kartą paragavo, tas visuomet bus jų ištroškęs. Gruzijos vynuas nesvaigina, uosunku pasigeri. Jis tik prablaivo mintis padaro linksmu, atriša liežuvi. Gruzija pasakiška šalis. Jeigu yra vartojamas posakis "rojus ant žemės", tai jis tinke vien tik čia.

Tauta, kuri gyvena šitame krašte, yra jo verta. Gruzinas yra aukštas, lieknas; jo didelės tamsios akys žiba gyvenimo džiaugsmu, jis yra gražus ir išdidus. Jaunas gruzinas be rūpesčių praleidžia dienas, jodinėja po savo pasakišką kraštą, ūžia su savo draugais, dainuoja gražias dainas, šoka ugningus kalnų šokius ir sukas apie gražiausias pasaulio merginas. Gruzinas yra gabus, jis sukūrė didelę kultūrą ir gali ja didžiuoti. Tačiau kam ji jam, jeigu jo šaly šviečia amžinai saulė, jeigu jis gali ramiai ilsėtis palmių šešėly, gerti geriausį vyną ir glamonėti gražiausias moteris? Per ilgus simtmečius jis kovojo už savo kraštą. Jis kovoja ir dabar. Jis yra pilna žodži prasme ritieris: garbinas, drąsus, be rūpesčių, atviraširdis. Verčiau jam svajoti apie gražią praeitį, negu susirūpinus žiūrėti į ateitį, kurios jis negali pataisyti. Ir skurdė jis palieka tas pat gyvenimu apsvaigęs, be rūpesčių, linksmas gruzinas. Visur ir visada jis ritieris, poetas ir dainų didvyris — rytų italas. C. P.

PRIGERĖ 10 ASMENŲ

Portsmouth, N. H. — Sausio 8-tą, 20 mylių nuo Shoals salos nuskendo minų "svyperis" "Arnold". Prigėrė 8 asmenys.

Nekalbėk nei gerai nei blogai pats apie save; jei kalbėsi gerai, žmonės netikės, jei blogai — jie tikės daug daugiau, negu tu būsi sąkęs.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkaant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikai dalia gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas — lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvutai.

Užsiskaitę kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32,

Wilkes-Barre, Pa.

SOME GEOGRAPHICAL AND ETHNICAL FEATURES OF HISTORICAL AND MODERN LITHUANIA

A. The boundaries of the Lithuanian State at the time of Gediminas were as follows: In the north it bordered with Curland and Livonia (present day Latvia), thence crossing Daugava (Dvina) east of Daugapilis (Dunaburg), the boundary line ran along the southern border of Pskov, up to the Duchy of Smolensk; thence along the western border of Smolensk; thence in the southern direction towards Kiev embracing Volhynia and the greater part of Podolia; on the west it ran from Bug in northern direction up to Kaunas; thence along Nemunas in westerly direction up to Palanga on the Baltic.

Lithuanian territorial expansion reached its climax during the reign of Grand Duke Vytautas the Great (1329-1430). The Lithuanian Grand Duchy at that time stretched from the Baltic Sea to the Black Sea, taking in the shores of the Black Sea between the Rivers Dniepr and Dniester, including the city of Odesa, captured by the Lithuanian prince Algirdas from the Tartars in 1366. The Lithuanian Empire was comprised of Lithuania Propria with Vilnius, the capital, and there more important cities of Kaunas and Gardinas (Grodno), — present day White Russia with Minsk, Vitebsk,—the Duchy of Smolensk,—territories to the left of Dniepr with Viazma, Tula, Kursk, Chernigov, Starodub, Briansk, etc., i. e., the bigger part of present day Ukraine. Lithuania's eastern boundary line was but 93 miles (150 km.) west of Moscow. Pskov had a Lithuanian prince among its rulers and Smolensk remained under Lithuanian rule for more than 100 years (1405-4514). Kiev, acquired in 1930, remained under Lithuanian rule until 1569.

B. The population of Lithuania in the XIV and XV centuries consisted mainly of Lithuanians and Russians. During the reign of Gediminas, the Russian population, Lithuania's slav element, was large. For that reason, Gediminas really was "Rex Lithuanorum et Multorum Ruthenorum". During the reign of the Lithuanian Grand Dukes Algirdas, Kęstutis and Vytautas the Great, still more Russian territory was annexed. Lithuania Propria constituted but one tenth of the Russian territory then under Lithuanian rule. In spite of the fact that the acquired Russian territory exceeded in size that of Lithuania Propria, the inhabitants of the latter were more active and played the more important role. Lithuania Propria furnished more men for the army than did the annexed vast Russian territories which previously had suffered gravely from frequent Tartar invasions. Lithuania's role was that of protector from the Tartar forays. All state reserves were concentrated in Lithuania Propria and

it was there that all fortresses were situated. The Russians under Lithuanian rule had more freedom than those under the Moscow rulers. Lithuanian traditions in western parts of Russia and Ukraine are still remembered.

Beginning with the Treaty of Krevė in 1385, the Polish element began to manifest itself in Lithuania. However, the Lithuanian nobility opposed Polish influence for many years. Special official regulations were issued to curb it; successive kings of the united Polish-Lithuanian State, for instance, had no right to dispose of Lithuanian lands for the benefit of the Poles.

C. After the World War of 1914-1918, the area and population of the Lithuanian State, which was legally or actually under the rule of its national government, varied at different times.

1. The area of ethnic Lithuania within the boundaries established by the Lithuanian-Soviet Peace Treaty of Moscow on July 12, 1920, and the Klaipėda (Memel) Convention of July 30, 1924, and defined by the Lithuanian-Latvian declaration of June 30, 1930, which established final boundaries between two kindred Republics, consists of about 34,380 sq. miles (87,848 sq. km.) with about 4,200,000 inhabitants. This area equals the combined area of the two American states of Pennsylvania and Maryland. The following would have been the comparison of the three Baltic States:

	Population, millions	Area, sq. miles
Estonia	1.1	18,300
Latvia	2.0	25,400
Lithuania	4.2	34,400

Lithuania, however, never consolidated territories due her according to concluded treaties. Lithuania was unable to reach a boundary settlement with Poland pertaining to the Suvalki, Vilnius and Gardinas regions because the Suvalki Agreement of October 7, 1920, was scrapped by Polish militarists.

2. The area of Lithuania, — without the city of Vilnius and the Vilna region (about 32,200 sq. km. or about 12,500 sq. miles, with about 1,200,000 population, —occupied by the Poles on Oct. 9, 1920) and without the Klaipėda-Memel territory (area: 2456 sq. km. or about 1,000 sq. miles, with a population of 140,000) — was about 21,000 sq. miles (52,822 sq. km.) with a population of 2,421,570 in 1939.

3. On the eve of Soviet invasion of Lithuania on June 15, 1940, the area of Lithuania (without the Klaipėda territory) within the boundaries established by the Lithuanian-Soviet Treaty of October 10, 1939, (including the cities of Vilnius and Trakai), consisted of about 23,500 sq. miles (58,890 sq. km.) with about 2,970,000 inhabitants.

4. The area of Lithuania, on the eve of the German occupation

on June 24, 1941, (with the city of Vilnius, according to the October 10, 1939, Moscow Treaty, and with additional land in Svenčionys and Druskininkai regions, totaling over 3,000 sq. km., admitted by Moscow to be

BALTIC NATIONS AFTER THE WAR

We all must realize that these are trying times which must be faced with realities. Those of us who are of Baltic extractions know what war really means and how it feels to have the land of our forebears ruthlessly plundered at one time by the Communists hordes and then by the Nazi overlords. It was Hitler who gave Stalin the sphere of influence in the Baltic so that the Nazis could continue the pillage in Europe unmolested. Today Stalin is paying dearly for the treacherous bargain he had made with Hitler.

Yes, the Baltic countries must arise again free and independent of both Communistic Russia and Nazi Germany. To that end exiled governments of these nations should be functioning now for their liberation in union with the Allied Forces. We in America should whole heartedly endorse the American policy of effective aid to embattled nations fighting for the restitution of a free cooperative association of independent states of the world, including the republics of Estonia, Latvia, Lithuania and Finland and unreservedly endorse the Eight-Point Program promulgated by President Roosevelt and Prime Minister Churchill on August 14, 1941.

Today, even during this time of turmoil when effort should be strained to the utmost for the

ultimate victory of the Allies, leaders of nations should also put away some of their arrogant national pride and put their heads together to work out a better order of things, a just peace and a more free and friendlier collaboration of nations along economic lines.

It would seem natural after the war for the Baltic nations with Finland included to establish a closely knit federation of Baltic States inasmuch as their democratic institutions are similar and they have many things in common. Under such a set-up, each country would be a coordinated unit working within the federation. It would seem logical to include the other Scandinavian nations even though they have monarchs in their political setup. Of course such a federation would also have to adjust itself and make some concessions to the nations nearby.

Right after the war there will, no doubt, be much suffering and things will be in chaotic stage. Should this country decide to take the initial step to police the nations in Europe until order has been reestablished. I believe there will be more than adequate number of men in American uniform of Baltic extraction to keep Communistic Russia and Nazi Germany from grabbing the lands for which they at the outset of the war cast lots.

L. J. Esunas

YOUNG LITHUANIAN SOLDIER SACRIFICED FOR THE AMERICANS AND FRENCH IN 1919

By AREJAS VITKAUSKAS

Independent Lithuania's first gift to America was Pranas Eimutis who, since 1919, has been honored in all Lithuanian histories. The Lithuanian writer, Vytautas Bičiūnas, describes in his reminiscences the events preceding that gift. The following is a precis of that work.

When in 1919 volunteers began to gather in Kaunas and occupy temporary quarters throughout the town, rumors spread that the Germans, who remained in the newly created independent country of Lithuania, were preparing to forcefully disarm that country's troops. It was even said that the German General-Deputy, Herr Zimmerle, had informed the Lithuanian Minister of National Defense, Col. Velykis, of such an action. Perhaps this was only a maneuver to frighten the Lithuanians; but Col. Velykis should neither despair nor fear. Instead, he made immediate demands that either "revolutionary" soldiers leave Lithuanian soil or be disarmed by Lithuanian soldiers. After such a response to his threats, Herr Zimmerle made no other attempts to frighten the Lithuanians, and went himself to Berlin "in a way of service".

One spring day, after Herr Zimmerle had returned to Berlin, a German military automobile stopped at the Hotel Metropolis. Besides the driver, the car contained two other occupants: two German sergeants who boldly approached the hotel door where two Lithuanian sentinels were on duty. The sentinels were clad in

homely peasant dress and only their yellow-brimmed caps and rifles designated them as soldiers.

One of them was Pranas Eimutis. They had been stationed there for the protection of the American and French missions whose headquarters were at the hotel, because not long before some German noisy demonstration had occurred. Defeated on the Western Front, the Germans preferred to remain in the newly independent Baltic States where food was in abundant in comparison to already starving Germany.

As the sergeants reached the hotel doors, the sentinel Pranas Eimutis blocked the way with his rifle. One of the Germans grabbed his Parabellum and fired, critically wounding Eimutis. However, noise of the shots had attracted a crowd

both inside and outside of the Metropolis: so the Germans understood a hasty departure would be the most sensible exit from such a situation. They returned to their automobile but as a crowd had surrounded it, the murderers had no chance of escape. A German gendarme, seeing his comrades cornered, attempted to disperse the crowd but was unsuccessful. Then the gendarme put a chain, with the government's emblem, around his neck, in hope of gaining more authority, so someone wrote down his number. A Lithuanian court examiner was notified of the shooting. During his investigation a German examiner appeared, but since the Lithuanian official was already there, he went his way.

The street was crowded with civilians and soldiers. An officer from the Kaunas Garrison arrived at the hotel, arrested the two German and attempted to take them by automobile to the Commandant's Office; but the car would not move. After an appeal by the Lithuanian soldiers, the crowd pushed the vehicle carrying the perverse Germans, to the Commandant's Office.

News of the murder quickly spread among the Lithuanian soldiers, who patrolled the street in search of any Germans. If any Germans had been found, bloody fight would have ensued, but not a solitary figure of a German soldier was visible in the street.

The two sergeants had in their possession a document from German war-official which was to cross the German-Russian frontier then in existence. The sergeants were turned over to the German court, but their fate or punishment is unknown.

In "Die Neue Zeit", the organ of the Soldatenrat (Soldier's Council for Soviet) regret was expressed that the 2 Germans received any sort of punishment from Lithuanians.

Pranas Eimutis was buried with military honors in a Kaunas cemetery, and his funeral was attended by Lithuania's officials and foreign diplomats.

Pranas Eimutis is remembered not only for his bravery in giving his life for the Americans and French, but he was the first soldier in the army of the Lithuania's Republic to lose his life while on duty.

The author of these lines vividly remembers those days which followed, because he sat by a light machine gun by the entrance of that same hotel, for the same purpose—to protect the Americans and Frenchmen whose mission was to clear Lithuania of the German Army of occupation and to deal with the angry, hungry, demoralized German troops who preferred the Lithuanian black bread to returning to their homes in defeated Germany.

Everywhere citizens talked a few days after the catastrophe was heard the remark: "One thing the attack on Pearl Harbor did—it united the nation." For at once the United States was in a war. It was and is in a total war.

INDEPENDENT OPINIONS ABOUT THE BALTIC STATES

a) "Only two decades of freedom, but what progress was achieved: on territories and with peoples suffering from the desolation of war, stable states were created. Primarily agricultural, no one ever questioned their viability, as was the case with Austria. Few states can show such a record of agricultural and industrial expansion and cultural development."

(From "Contemporary Europe". Edited by S. Roucek, Associate Professor of Political

Science and Sociology, Hofstra College. Published in 1941).

b) *Hitler Enslaves Baltic.*
"Under the 'New Order' the Lithuanians, Letts and Estonians are apparently to be accorded the same status as the peoples of other conquered countries, that of economic slaves of the German 'master race'. Here as elsewhere this policy has rooted the deepest antagonism."

(By Edmund Stevens—"The Christian Science Monitor" of October 5, 1941).

"LIFE'S CREED FOR 1942"

A little more deed to match our creed,
A little more giving and a little less greed;
A little more bearing of other people's load,
A little more God-speed on the dusty road;
A little more rose and a little less thorn,
To sweeten the air of the sick and forlorn.
A little less kicking the man who is down,
A little more smile and a little less frown;
A little more Golden Rule in the marts of trade,
A little more sunshine and a little less shade;
A little more respect for fathers and mothers,
A little less stepping on the toes of others.
A little less knocking and a little more cheer,
For the struggling hero that's left in the rear;
A little more love and a little less hate,
A little more neighborly chat at the gate;
A little more of flowers in the pathway of life,
A little less on the coffins at the end of the strife.

Mrs. M. C.

THE QUESTION BOX

REV. A. J. S. & G. A. A.
(Permission Extension Magazine)

My husband desire to become a Catholic but distance from a priest makes instruction almost impossible. Is there some correspondence course in Catholic instruction?—Mont.

A valuable correspondence course in Catholic instruction is in operation at the Kendrick Seminary near St. Louis. Each correspondent is placed in the care of a seminarian. In this way exact instruction and personal supervision is given to each prospective convert. There is no cost other than postage. Address Correspondence Department, Kendrick Seminary, Webster Groves, Missouri.

I was engaged to a non-Catholic young man who recently became intoxicated and, before the evening was over, was married to another girl before a justice of the peace. He is thoroughly ashamed of his actions. Is marriage with him still possible?—Mo.

If the liquor this young man consumed so affected his mind

that he did not know what he was doing, a valid marriage could not result. Whether or not his actually happened, you have no means of knowing. You have only the statement of one who is interested in lessening his guilt in a thoroughly disgraceful affair. It is improbable that a public official would lend his presence to a marriage ceremony in which one of the participants was so intoxicated as not to know what he was doing. This was evidently not merely a boyish escapade. He had pledged his love and fidelity to you when he asked you to marry him. A man so lacking in devotion to you, so unstable in mind, so thoroughly cruel in action, would hardly make a desirable husband. In addition, all the objections that exist to a mixed marriage are present. It would be far better to dismiss him from your mind and seek a life partner elsewhere. A decision on the validity of his marriage can be sought from the chancery office.

A NATION UNITED

There is no Quisling among us. (If there is, the very efficient FBI will handle him.) Moreover, if there is any citizen of this country who believes that the war is not going to affect him and his business drastically, he had better take stock of the situation. To this nation's enemies, all Americans look alike. They are determined to destroy us. They will destroy us unless we destroy them. The disaster at Pearl Harbor emphasized this fact completely.

The United States of America, a nation composed of people or their ancestors who came from other lands, is unique in its unity because it is not blood unity. It is true there is an American race but it is the fusing of many races. It is a united nation because of the spirit of our institutions. First is the constitution, which includes the bill of rights. Second is the form of government which gives the people voice and representation. Third institution is the fraternal system.

The fraternal system is the great unifier of American life. With its eight million insured members and their dependents about 20 million people are interested in its success. It is based on equality and representative form of government. Making application for membership, the citizen is inducted into an institution not only for the protection of himself and his dependents but for the mutual welfare of his fellow members. They insure themselves and each other. What finer spirit may be found in

civilization? It is the Golden Rule put into practice.

True, there are various kinds of societies, some based on race or religious foundation. But out extensive observation convinces us that all are loyal to America. They teach patriotism in the lodge room. Not long ago we made a survey of a large number of societies known as the "foreign language societies". We found American patriotism burning as brightly in them as in any other, and the reason is that the members appreciate being Americans.

The fraternal system has a common meeting ground where all societies are welcome. They meet on an equal basis and they consult among themselves and act for the welfare of all. That is the National Fraternal Congress of America. Bringing together so many diverse elements of American life, one would expect friction. Such is not the case. The congress has become ground where the leaders defer to each other, praise each other, esteem the other fellow's ideas and ideals—all working for the welfare of American life. In fact, the National Fraternal Congress of America and the fraternal system is the greatest force in the nation for uniting the people of America.

(Reprint from "The Fraternal Monitor", January, 1942.)

Geriausias investentas, kokį tik galite rasti: Ap-saugos Taupymo Bonai ir Zenkleliai. Pirk juos reguliariai.

Seimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gerimus ir Gerai Seimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪREJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragėlius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi patarimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32,

Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

BAUDZIAUNINKE SCENOJE

Sekmadienį, sausio 18, SLA 115 kuopa stato scenoje labai gražų veikalą su dainomis, būtent „Baudžiauninke“. Veikalas vaizduoja baudžiaivos laikus Lietuvoje. Parinkti gabūs aktoriai, kurie veikalą suvaidins gerai. Po vaidinimų įvyks šokiai; bus gėrimų ir užkandžių. Šis parengimas įvyks Progresyvio Klubo salėje, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Pradžia 6 val. vakaro. Kurie mėgiant vaidinimus ir norite smagiai praleisti laiką—pasižymėkite, nepamirškite minėtą vakarą atsilankyti. Rengimo komisijoj darbuojasi Antanas Kupris, Juozas Stanislovas ir Vincas Tamulaitis.

KINGSTON

IŠ LRKSA 34 KUOPOS SUSIRINKIMO

Metinis susirinkimas įvyko sausio 11, 1942, pobažnytinėje svetainėje. Pirmin. Adolfas Kaduškevičius susirinkimą atidarė 3-čią valandą po pietų. Užrašų raštininkas Liudvikas Vidūnas perskaitė protokolą iš praėito susirinkimo. Protokolas patvirtas, kaip skaitytas. Toliau buvo ligonių klausimas. Pasirodė, kad nuo birželio 28, 1941, nebuvo visai ligonių. Toliau finansų raštininkas Antanas Soroka išskaitė praėito mėnesio duoklių sumokėjimą ir kiek pasiūstą į centrą. Pirmininkas patikrino kvitą. Toliau skė raportai atstovų iš Ketvirtos apskrities susirinkimo. Raportai priimti, kaip išduoti. Pirmininkas paklausė kas link paųjų narių, ar organizatoriai turi pridavę raštininkui naujų aplikacijų. Pasirodė—nei vienos, bet organizatoriai ir visi nariai pasižadėjo visom pajėgom darbuotis gavimui naujų narių kad padidint mūsų kuopą, nors dabar labai sunku, nes daug jaunuomenės išėjo į kariuomenę ir daug išvažinėjo į kitus miestus. Toliau fin. rašt. A. Soroka išdavė finansinę 1941 metų apyskaitą. Į centrą iš viso pasiūstą \$2,460.13. Centras išmokėjo iš

Apdraudos Fondo \$2,150.00, iš Pašalpos—\$99.00, iš Labdarybės—\$34.78, viso \$2,283.78. Dabartinis kuopos turas (sausio 1, 1942) \$78.17. Kuopoje suaugusių narių 147, jaunamečių (vaikų skyriaus) 8, viso 155. Kuopos valdyba 1942 metams: pirmininkas Adolfas Kaduškevičius, vice pirm. Albertas Kūlinauskas, užrašų rašt. Liudvikas Vidūnas, fin. rašt. Antanas Soroka, išdin. adv. Vladas Juškauskas, išdo globėjai Jonas Kupstas ir Kazimieras Kucinskas; ligonių lankytojai Juozas Kupstas ir Vincas Kvedaras; tvarkdarys—Antanas Muckus; organizatoriai—Jonas Kucinskas, Juozas Kupstas ir Liudvikas Vidūnas; atstovai į Ketvirtą apskritį—adv. Vladas Juškauskas, Albertas Kalinauskas ir Liudvikas Vidūnas. Antanas Soroka, fin. rašt.

MIRĖ

A. A. ONA GARBATAVICIENĖ, gyv. 445 Dana Street, Wilkes-Barre, mirė sausio 7-tą, palaidota sausio 10-tą iš Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 3 vaikus, seserį ir brolį.

A. A. VINCAS SMULSKIS, 157 Conrad Lane, Plymouth, mirė sausio 7-tą, palaidotas sausio 12-tą iš Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, 5 vaikus, 2 brolius ir 1 seserį.

A. A. ANTANAS SIMONAVICIUS, 70 metų, gyv. 469 E. South St., Wilkes-Barre, mirė sausio 10-tą, palaidotas sausio 14-tą iš Sv. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, 6 vaikus ir 1 anuką.

A. A. MARGARIETA BRUSKAIENĖ, gyv. 22 Gravity St., Pittston, mirė sausio 11-tą, palaidota sausio 13-tą iš Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 5 vaikus, 2 seseris ir 3 brolius.

A. A. JONAS RAMANAUSKAS, 319 Main St., Swoyerville, mirė sausio 11-tą, palaidotas sausio 13-tą iš Luzerne Sv. Onos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, sūnų ir 3 anūkus.

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas. Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų špų ir žavėjantių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c; imant nomažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos. 1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Trupapas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaidinantis šių laikų keliu žančių pardavėjų gudruma, kuriam kartais būna kilioji. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidintame dalyvauja trys asmenys. 2. Abraomas ir Raulas. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes. 3. Supradantis ir Jo Gėmė. Veikalėlis atvaidinuoja du skirtingus darbininkų tipus. Jų „darbu“ scenoje, tai tikrai reikia kvailoti. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys. Visos trys komedijos išspausdintos vienoje knygoje. Kaina 35c; imant nomažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla. Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas plokštųjų juokų, gyvų dainų ir netikėtų špų. Nuo pat pradžių pradžioje iki pabaigos yra juokas, juokas ir juokas. Tokia mokykla padarė tik suvaidinti valko vaidinimą, todėl ir vaidinimo veikalas. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidinti reikės trys asmenys. Kaina 45c; imant nomažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi veikalai išspausdinti ir paruošti skaidriems. Adm. administracija, 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KORN-KREST

292-ros Kuopos Valdyba 1942 Metams

Laikytam susirinkime gruodžio 21, 1941, išrinkta 1942 m. valdyba: pirmininku Kazimieras Kalėda, rašt. Gabrielius Diršė, išdo globėju Alfonsas Diršė. Susirinkimai bus laikomi kas trečią sekmadienį kiekvieną mėnesį pas Gabr. Diršę. Sekantis susirinkimas bus sausio 18, 1942. Neuzmirškite ekrta 10c. Labdarystės Fondui. G. M. Dirsa

PITTSTON

KUN. J. KASAKAITIS SVEIKSTA

Pereitą savaitę gan rimtai sirgo plaučių uždegimu Pittstono Sv. Kazimiero parapijos klebonas, buvęs LRKSA Dvasios Vadovas kun. J. Kasakaitis. Jo sveikata jau gerokai pagerėjusi. Prižiūri daktaras Andriejauskas. Linkime kuo greičiausio pasveikimo!

NAUJA SV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORO VALDYBA

Metiniame savo susirinkime, Sv. Kazimiero parapijos choras pirmininku išsirikino naują vargoninką muziką Bronių Voverį. Kiti valdybos nariai: Bernardas Laibinis—vice pirm., Fr. Krassauskas—sekr., Jonas Stočkus—išdin.; korespondentu—Pranč Girauska. Atstovai „Dainos“ draugijon—B. Laibinis, B. Valungevičius ir Monika Račkauskaitė.

SCRANTON

LIETUVISKAS KRATINYS (MINSTRALAS)

Sv. Juozapo parapijos Sv. Vardo draugija statys trijų aktų Minstral veikalą lietuvių kalboje, susidedantį iš dainų ir juokų, ketvirtadienio vakarą, sausio 15 dieną, 8:00 P. M., North Scranton Junior High School svetainėje, North Main Ave. ir Theodore St. Veikalą vaidins draugijos nariai ir toks vaidinimas bus pirmą kartą Scrantone—bus dainuoti ir juokdaryti Scenerijos pačių narių padarytos. Vadovai: J. Petras Putrskas ir muz. Alfonsas Bulevičius.

IŠ LRKSA 83 KUOPOS SUSIRINKIMO

LRKSA 83 kp. laikė savo metinį susirinkimą ketvirtadienį, sausio 8 dieną, 1942 m., K. of P. svetainėje. Buvo išduoti valdybos narių raportai iš jų darbuotės praėitose metuose ir pasirodė, kad kuopa stovi labai gerai finansiškai. Raportai vienišaliai užgirti. Nariai vienbalsiai nutarė nupirkti kuopos vardu United States Defense Boną, taigi nutarė turėti parengimą ketvirtadienį, balandžio 9 dieną, po Velykų. Pelnas eis nupirkimui daugiau U. S. Defense Bonų. Būtų labai gražu, kad visos kuopos, kurios gali pirkti bonus. Tai darydami pagelbėsime Jung. Valstybėms laimėti šį karą. 1942 m. vienbalsiai išrinkta ta pati valdyba, būtent: pirm.—Pr. Katilius, vice pirm.—Alfonsas Rinkūnas, rašt.—Juozas Vaičaitis, 213 Ferdinand St., išdin.—Jonas Andriukaitis, išdo globėjai—Jonas Radzvilas ir Petras

PARENGIMAI

ZEMIAU TELPA pramogų skelbimai tur draugijų bei kuopų ir biurių, kurie duoda spaudos darbus „Garsu“ spaustuvei. „BAUDZIAUNINKE“, melodrama keturių veiksmų iš baudžiaivos laikų. Rengia SLA 115-ta kuopa. Įvyks sekmadienį, sausio 18-tą, 1942. Lietuvių Progresyvio Klubo Salėje, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pradžia 6:30 P. M. Įhanga 30 centų. VISTIENOS VAKARIENĖ ruošia S. L. A. 115-ta kuopa sekmadienį, vasario 1, 1942, Lietuvių Progresyvio Klubo salėje, 325 E. Market Street, Wilkes-Barre, Pa. Pradžia 6 val. vakarų. Įhanga \$1.00.

Galina, daktaras tvotėjas—dr. W. A. Spelyng, tvarkdarys—Valerijonas Juškevičius, ligonių lankytojai—Antanas Abojus ir Baltrus Tamulaitis. Susirinkimai bus laikomi, kaip ir seniau, pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, K. of P. svetainėje 7:30 vakaro P. Katilius, pirm. J. Vaičaitis, rašt.

NUOŠIRDI PADEKA

Dėkojame Scrantono Sv. Juozapo parapijos Altoriaus ir Ražančiaus draugijai už mūsų naujais suruoštą „card party“, kuriuoje buvo surinkta pelno \$190.75. Visa tai taip gerai pasisekė per ponios M. Zokienės, pirmininkės, ir ponios Kubilienės, padėjėjos, ir kitų uolių veikėjų pastangas. Prieš Kalėdas draugijos atstovės, poniai Bagdonienė vadovaujant, aplankė našliaučius su įvairiomis dovanomis ir skanumynais. Dėkojame irgi Lietuvių Moterų Klubui iš Wyoming klubo narėms, kurios, poniai Bruskienci vadovaujant, tą pačią dieną aplankė našliaučius ir suteikė jiems daug džiaugsmo gražiomis dovanomis ir naujais drabužiais. Visi svečiai linksmai praleido popietį su vaikūčiais ir prieš išvažiuojant buvo Seselių pavaišinti. Seselės ir vaikūčiai dėkingose maldose dažnai primena Kūdikių liū Jėzų visus šiuos geradarius ir maldauja visiems gausių malonių ir Dievo palaiminimo šiemis naujesiems metams. Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

Dėkojame irgi Lietuvių Moterų Klubui iš Wyoming klubo narėms, kurios, poniai Bruskienci vadovaujant, tą pačią dieną aplankė našliaučius ir suteikė jiems daug džiaugsmo gražiomis dovanomis ir naujais drabužiais.

Visi svečiai linksmai praleido popietį su vaikūčiais ir prieš išvažiuojant buvo Seselių pavaišinti. Seselės ir vaikūčiai dėkingose maldose dažnai primena Kūdikių liū Jėzų visus šiuos geradarius ir maldauja visiems gausių malonių ir Dievo palaiminimo šiemis naujesiems metams. Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

ASIES SUBMARINAI PRIE U. S. KRANTŲ

New York.—Sausio 13-tą netoli Nova Scotia asies submarinai nuskaudino alijantų laivą. Nova Scotia netolišiausia U. S. krantų. Žuvo apie 90 asmenų.

CHICAGO LIETUVIAI JAU JUDINASI MILŽINIŠKAI DEMONSTRACIJAI VASARIO 16-TĄ DIENĄ

Gyvenimas bėgdamas greitai tempu, kartu nusinesė ir mūsų brangios tėvynės laisvę, palikdamas mūsų širdyse skaudžiausią žaizdą ir didžiausią troškimą ją vėl kuo greičiausiai išlaisvinti. Tie troškimai ne tik glūdi mūsų širdyse, bet prie kiekvienos progos reiškiasi ir viešai. Labiausiai gal pasireikš mūsų brangiausioje dienoje—Vasario 16-tą—minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Tą dieną kiekvienas samoningas lietuvis, lyg dvasiniai atgimsta, užsidega karšta tėvynės meile ir ryžtasi naujiems darbams jos labui. Per 22 metus mes tą šventę minėjome didžiausiu džiaugsmu. Bet jau anri metai ją minėsime didžiausiu skausmu. Taip, skausmu, bet ne su nusiminimu. Siemėt jau daugiau yra vilčių, kad du didžiausieji žmonijos ir laisvės priešai diktatoriai nusisuko sau sprandus ir jų pavergtos valstybės vėl išlaisvins iš kruvinių rankų. Nors mūsų broliams ir sesutėms tėvynėje bus atimta teisė minėti tą dieną džiaugsmingai, bet jie savo širdyse minės. Lietuvis kantriai kenčia, bet ir kumstį sugniaužęs laiko laukdamas tinkamos progos jį panaudoti savo šalies gynimui. Mes, amerikiečiai, džiaugdamiesi šios šalies laisve iškilmingai švęskime tą brangią šventę. Chicagoje visos patrijotinės srovės, bendrai rengiasi prie milžiniškos demonstracijos vasario 15 d. Demonstracija įvyks lietuviams jau žinomaj Ashland Blvd. Auditorium. Visos tos demonstracijos aukos ir pelnas eis pagelbėti mūsų brangiam kraštui—Amerikai nutgalėti azijatus, kurie pasiekė ant laisvės ir demokratijos. Laisvutė

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

AUKSO ALTORIUKAS (Tilžės), paprastu apdaru... 60c. Ta pati knyga, celuloido grafiu aparatu... \$1.60. VAINIKELIS, mažai maldų knygelė... 50c. KANTIKOS, visokių giesmių knyga... \$1.75. KATEKIZMAI IR MINISTRANTŪRA... 25c. PONTSKO PILOTO GALAS... 10c. GYDYKLOS NUO BAIMES MIRTIES, su daugeliu paveikslų... 50c. APIE DANGŲ, SAULĖ IR MĖNESI... 10c. KABALAS ARBA SALAMONO ISMINTIS... 15c. GIRFUOKLIŲ GAIDŽIENOS... 50c. TOKSTANTIS NAKTŲ, 1-ma dalis... \$1.60. SAJONU KNYGA, apdaryta su paveikalais... 15c. LENGVAS BODAS ISMORTI ANGLISKAI kalbėti be kito pagalbos... 35c. MIKALDROS PRANAŠAVIMAI... 25c. ISTORIJA SENO IR NAUJO TESTAMENTO, su paveikalais... 25c. SVEIKATA LIGONIAMS, knygelė aprašo visokias žoles, kokios kam tinkamos... 25c. KARVES, jų nauda ir kaip padaryti gerus sūrius... 25c. ZOLES, Dusulio Arbata, 50c.; Nervų Arbata 85c.; Vidurių Valytojas 60c.; Plaukų Apsaugotojas nuo plaukianų ir prašlimo 60c.; Moterų mėn. reguliatorius 60c.; Kosulio ir Kokiūso Arbata 60c.; Kraujo Valytojas 60c.; Pervailimo ir Kataro Arbata 85c.; Trajankės, stambų ir gerų šaknių 60c.; Cukrinės Ligos (diabetos) Arbata 85c.; Vyrų kumono patalymas, šolis, 85c.; Arbata dėl smegeninio diktuosimo 85c.; Vandens Ligos Arbata 60c.; Inkstų ir Akmenėlių Arbata 60c. M. ŽUKAITIS, 332 Dean St., Spencerport, N. Y.

Mokesčių Inspektorius Dar Išspaudė

Garsasis stipruolis Jack Sharkey pateko į kažkokį miestelį. Stipruoliui jo gerbėjų būrys suruošė vaišes. Į stalą padavė žuvį, o prie žuvies—citriną, vieną visiems, nors prie stalo sėdėjo keli žmonės. Visi citrino sunką spaudė ant savo žuvies, ir iki jis pasiekė stipruolį, buvo jau ne citrinas, o sausa pintis, iš kurio Sharkey visomis jėgomis spausdamas, nė lašo išspausiti nepajėgė. Prie kito stalo sėdėjo li sav. menkintis senukas ir visą tą įvykį su citrinu stebėjo. Kai Sharkey nieko nepėgęs citriną piktai numetė į šalį, senukas pakilo, mandagiai pakėlė skrybėlę ir tarė: — Duokite man citriną... Senukas paspaudė ir pradėjo sunktis sultis; vienas lašas, kitas, trečias, paskui ir srovė — Po šimts pyptkių—suriko

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei sąnariai jauslūs; jei užleista skausmai oro paimnose, patariam jums bandyti ROSSE Tabas be mokesčių ir obligacijų. Naudojamos tikstančių per virš dvidešimt metų gavimui greitai laikino paliausavimo skausmų Reumatizmo, Arthritio, ir Neuritio. DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams. Jūsų niekad nenaudojote ROSSE Tabas, pradžiam jus BANDYTT juos—išbandykite mūsų kaštą. Pasiųsime jums pilno dydžio pakelį—sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paliausavimo nuo skausmų ir jūs būsite nepatenkinti pasekmėmis ir to pakelio žema kaina, gražiaiikt nesnaudote dakt. ir jums nieko nekautuos. Neįsiųskit pinigų, tik savo vardą ir adresą: ROSSE Products Co. Dept. X-5 2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill. Sharkey.—Kaip tamsta tą padarei? Juk aš esu Sharkey, jėgos už jus turiu daugiau! Senukas šyptelėjo. — Žinoma. Bet, matote, aš mokesčių inspektorius. Pripra- tės!

ANGLISKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti. Žodynelis turi arti pustrčio šimto puslapių, pailgo lektoro, parankus nešiotis kišenių ir kiekvienam reikale naudotis. Kaina 1 Doleris. "GARSAS". P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" KATALOGAS

MALDAKNYĖS ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais... \$1.50. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—juodais apdarais... 1.50. MALDU VAINIKELIS... .70. MALDU RINKINELIS—juodais apdarais... .40. NOVENA PRIE SV. TERESĖS, MAZOSIOS GELELES... .05. NOVENA PRIE SV. PRANCISKAUS ASIZIECIO... .10. LRKSA NARIŲ ZENKLELIAI MOTERISKI, paukuoti... \$1.00. VYRIŠKI, auksiniai... 1.50. VYRIŠKI, paukuoti... 1.00. DRAMOS IR KOMEDIJOS TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija... .25. DANGUS BRANGUS—2-ju aktų komedija... .20. DOLPELIS MINISTERIJŲ TARNAUJA—Monologas... .10. EMES IR KALBEK... .20. MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepėdėjo... .15. IVAIRIOS KNYGOS TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS. Parašė kun. S. Draugelis... .10. KATALIKŲ BAZNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio... .50. MŪSŲ DIRVA—skaitymo knyga. Sutaisė M. Vasilauskas ir J. Matulevičius... .15. TĖVYNĖS SARGAS—Spaudos draudimo laikais ėjęs Tilžėje liet. katalikų laikraštis (Nr. 9—10, 1908 m.)... .10. REGĖJIMAS, pasaka—Boleslavo Prūsos ir ANT OLIMPO, legenda—H. Sinkevičius... .05. 40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai... .75. BAZNYČIOS ISTORIJA... .45. TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė)—Kun. P. Saurusaičio... .15. SVČ. JEZAUS VARDO DR-JOS ISTATAI—Kun. P. Saurusaičio... .45. PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS... .05. OZKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. J. Basanavičius. II dalis... .25. KRIAUCIUS MOTIJEJUS—dialogas... .20. SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos... .40. ATSARGIAI SU UGNIMI... .10. APIE APDRAUDĄ... .05. EUROPOS ISTORIJA... .05. KRAUJŲ SKERDYNĖ... .05. KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?... .10. RŪDKIŲ AUKLETOJA (Kun. P. Saurusaičio)... .10. LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS... .10. LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA... .20. LOGIKOS EVOLIUCIJA... .05. LAISVEN BEŽENGIANT... .75. PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI... .10. PAŽINKIME SOCIALIZMĄ... .25. RAMBONO TĖVYNĖJE... .25. RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN... .15. SOCIALIZMAS IR KRISKIONYBE... .15. VIENYBĖJE GALYBĖ... .15. ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilė... .10. LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA... .35. IZDU SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson... .05. BROLIAI, PIRMŲN TIESOS KELIŲ... .05. NE TIK KOMUNIZMAS, parašė Udarnikas... .05. EKSPRESIONIZMAS DAILEJE IR POEZIJOJE. Parašė A. Jaktas... .05. KŪNO LAVINIMOS KLAUSIMAS LIETUVOJE. Parašė K. Dineka... .05. KUNIGAS JONAS BALVOČIUS-GERUTIS. Parašė A. Jaktas... .05. Z. KRASINSKIS. Parašė P. Krugas... .05. PRADEAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS. Sutaisė M. Šaltius... .20. MUZIKA LIETUVOS HIMNAS... .85. ADVENTO IR KALEDŲ GIEZMĖS (J. Zilevičiaus)... .25. VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATORA KATERIZMAS—Kun. Kulkausko... .35. TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS... .15. BROLIUKŲ DOBILĖLIŲ, patarimai ir pamokymai mūsų vaikams. Iš vokiško perdirbo Kupranas... .10. PASTABA: LRKSA nariai, kurie priklauso leidyboms, kurių kiti nariai gauna organą, gali pasirašyti sau knygy iš šio katalogo nurodytomis kainomis. Knygas, skelbiamas atskirai, galima suoti tik už pinigų (cash), dėl to, tokių knygy vieton organo nereikalaukita. "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.